

**KONFERENCEN
MELLEM REPRÆSENTANTERNE
FOR MEDLEMSSTATERNES
REGERINGER**

**Bruxelles, den 16. juni 2004
(OR. en)**

CIG 81/04

PRESID 23

NOTE

---

fra: formandskabet
af: 16. juni 2004
til: delegationerne

Vedr.: ***RK 2003***
- Stats- og regeringschefernes møde i Bruxelles den 17.-18. juni 2004

---

1. Hermed følger til delegationerne en pakke med tekster, som formandskabet mener der vil kunne opnås konsensus som led i den endelige samlede aftale. I pakken findes tekster, der blev forelagt for ministrene i dok. CIG 79/04, samt visse andre tekster, der tidligere var medtaget i dok. CIG 80/04. Disse tekster er i relevante tilfælde ændret for at tage hensyn til ministrenes drøftelser på mødet den 14. juni.¹
2. Formandskabet forelægger et særskilt dokument med forslag vedrørende udestående spørgsmål til drøftelse blandt stats- og regeringscheferne.

o
o o

---

¹ Formandskabet gør opmærksom på, at dette dokument er udarbejdet på grundlag af CIG 50/03 samt addenda og corrigenda hertil.

INDHOLD

Bilag 1	Præambel.....	5
Bilag 2	Unionens værdier: Mindretals rettigheder Ligestilling mellem mænd og kvinder	7
Bilag 3	Unionens mål.....	8
Bilag 4	Medlemsstaternes ligestilling over for forfatningen	9
Bilag 5	EU-rettens forrang.....	10
Bilag 6	Princippet om deltagelsesdemokrati.....	11
Bilag 7	Ministerrådets sammensætninger	12
Bilag 8	Udkast til Det Europæiske Råds afgørelse om udøvelsen af formandskabet for Ministerrådet	13
Bilag 9	Tekniske tilpasninger af bestemmelserne i Del III om Europa-Kommissionen	15
Bilag 10	Overgangsbestemmelser.....	17
Bilag 11	EU-udenrigsministeren.....	18
Bilag 12	Tjenesten for EU's optræden udadtil	19
Bilag 13	Procedurer for udnævnelse af formanden for Kommissionen, formanden for Det Europæiske Råd og Unionens udenrigsminister	20
Bilag 14	Budgetprocedure	21
Bilag 15	Egne indtægter.....	24
Bilag 16	Den finansielle ramme (Del III): Indfasning.....	25
Bilag 17	Strukturfondene	26
Bilag 18	Den Europæiske Centralbanks tilsyn med kreditinstitutter og andre finansielle institutioner.....	27
Bilag 19	Udnævnelse af medlemmerne af Den Europæiske Centralbanks direktion	28
Bilag 20	"Lamfalussy-Proceduren"	29
Bilag 21	Forenklet procedure ved ændring af Den Europæiske Investeringsbanks vedtægter	30

Bilag 22	Bestemmelser for de medlemsstater, der har euroen som valuta	31
Bilag 23	Retligt samarbejde i straffesager	33
Bilag 24	Europæisk anklagemyndighed	36
Bilag 25	Retligt samarbejde i civilretlige sager	37
Bilag 26	Eurojust	38
Bilag 27	Medlemsstaternes forhandling og indgåelse af internationale aftaler vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.....	39
Bilag 28	Den Europæiske Unions Domstols kompetence i forbindelse med FUSP.....	40
Bilag 29	Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.....	41
Bilag 30	Afstemning med kvalificeret flertal inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.....	46
Bilag 31	Den fælles handelspolitik	47
Bilag 32	Social bestemmelse og social dialog.....	49
Bilag 33	Social sikring.....	50
Bilag 34	Social- og arbejdsmarkedspolitikken	51
Bilag 35	Beskatning.....	52
Bilag 36	Økonomisk, social og territorial samhørighed	53
Bilag 37	Transport	54
Bilag 38	Forskning og teknologisk udvikling.....	55
Bilag 39	Energi	57
Bilag 40	Folkesundhed.....	59
Bilag 41	Sport	61
Bilag 42	Tourisme.....	62
Bilag 43	Oversøiske territorier.....	63
Bilag 44	Protokol vedrørende Danmark	64
Bilag 45	Tjenesteydelser af almen interesse	69

Bilag 46	Unionens små nabostater.....	70
Bilag 47	Unionens tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention.....	71
Bilag 48	Bestemmelser vedrørende unionens institutioner og organer i forbindelse med Bulgarien og Rumænien	73
Bilag 49	Dyrebeskyttelse og dyrevelfærd.....	75
Bilag 50	Kapital og betalinger	76
Bilag 51	Restriktive foranstaltninger	77
Bilag 52	Autentiske tekster og oversættelser.....	78
Bilag 53	Forenklet procedure for revision af forfatningen: Overgang fra enstemmighed til kvalificeret flertal og fra den særlige lovgivningsprocedure til den almindelige lovgivningsprocedure	79
Bilag 54	Forenklet procedure for revision af forfatningen: Ændring af de interne politikker..	80
Bilag 55	Forstærket samarbejde.....	81
Bilag 56	Diverse.....	83
Bilag 57	Erklæring fra medlemsstaterne.....	89

* * *

PRÆAMBEL

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE, PRÆSIDENTEN FOR DEN TJEKKISKE REPUBLIK, HENDES MAJESTÆT DANMARKS DRONNING, PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN ESTLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN HELLENSKE REPUBLIK, HANS MAJESTÆT KONGEN AF SPANIEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR IRLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN CYPERN, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN LETLAND, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN LITAUEN, HANS KONGELIGE HØJHED STORHERTUGEN AF LUXEMBOURG, REPUBLIKKEN UNGARNS PARLAMENT, PRÆSIDENTEN FOR MALTA, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE, FORBUNDSPRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN ØSTRIG, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN POLEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN PORTUGISISKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN SLOVENIEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN SLOVAKISKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN FINLAND, KONGERIGET SVERIGES REGERING, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

som har ladet sig inspirere af Europas kulturelle, religiøse og humanistiske arv, der er grundlaget for udviklingen af de universelle værdier: det enkelte menneskes ukrænkelige og umistelige rettigheder, demokrati, lighed, frihed og retsstaten.

som er sikre på, at **Europa, der nu er samlet efter bitre erfaringer**, ønsker at fortsætte ad denne civilisationens, fremskridtets og velstandens vej til gavn for alle sine indbyggere, herunder de svageste og de dårligst stillede, at det fortsat vil være et kontinent, der er åbent over for kultur, viden og sociale fremskridt, og at det ønsker at uddybe det offentlige livs demokratiske og åbne karakter og virke for fred, retfærdighed og solidaritet i verden,

som er overbeviste om, at Europas folk, samtidig med at de bevarer stoltheden over deres identitet og nationale historie, er fast besluttet på at lægge tidligere tiders splittelse bag sig og i stadig tættere forening udforme deres fælles skæbne,

som er overbeviste om, at Europa "forenet i mangfoldighed" giver dem de bedste muligheder for med respekt for den enkeltes rettigheder og i bevidsthed om deres ansvar over for kommende generationer og over for verden at videreføre det store forehavende, der gør Europa til et privilegeret område for menneskenes forhåbninger,

som er fast besluttet på at fortsætte det arbejde, der er udført inden for rammerne af traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og traktaten om Den Europæiske union og samtidig sikre fællesskabsrettens kontinuitet,

som er medlemmerne af Det Europæiske Konvent taknemmelige for at have udformet udkastet til denne forfatning på vegne af Europas borgere og stater,

har som befuldmægtigede udpeget:
(liste ...)

som, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form, er blevet enige om følgende bestemmelser:

* * *

<p style="text-align: center;">UNIONENS VÆRDIER</p> <p style="text-align: center;">MINDRETALS RETTIGHEDER</p> <p style="text-align: center;">LIGESTILLING MELLEM MÆND OG KVINDER</p>

Artikel I-2

Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, **herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal**. Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, **ikke-forskelsbehandling**, tolerance, retfærdighed, solidaritet og **ligestilling mellem kvinder og mænd**.

Artikel III-2

I alle de aktiviteter, der er nævnt i denne del, tilstræber Unionen at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.

Erklæring til slutakten
ad artikel III-2

Konferencen er enig om, at Unionen i sine forskellige politikker som led i de generelle bestræbelser på at fjerne uligheder mellem mænd og kvinder vil sigte på at bekæmpe alle former for vold i hjemmet. Medlemsstaterne bør træffe alle nødvendige foranstaltninger til at forebygge og straffe disse kriminelle handlinger og støtte og beskytte ofre.

* * *

UNIONENS MÅL

Artikel I-3, stk. 3

3. Unionen arbejder for en bæredygtig udvikling i Europa baseret på en afbalanceret økonomisk vækst **og prisstabilitet**, en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og sociale fremskridt, og et højt niveau for beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten. Den fremmer videnskabelige og teknologiske fremskridt.

* * *

**MEDLEMSSTATERNES LIGESTILLING
OVER FOR FORFATNINGEN**

Artikel I-5

1. **Unionen respekterer medlemsstaternes ligestilling over for forfatningen samt deres nationale identitet**, som den kommer til udtryk i deres grundlæggende politiske og forfatningsmæssige strukturer, herunder regionalt og lokalt selvstyre. Den respekterer deres centrale statslige funktioner, herunder **sikring af statens** territoriale integritet, opretholdelse af lov og orden samt beskyttelse af den indre sikkerhed.

2. I medfør af princippet om loyalt samarbejde respekterer Unionen og medlemsstaterne hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af forfatningen.

Medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger for at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af forfatningen eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne.

Medlemsstaterne letter Unionens gennemførelse af sine opgaver og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af Unionens mål i fare.

* * *

EU-RETTENS FORRANG

Erklæring til slutakten
ad artikel I-5a

Konferencen fastslår, at artikel I-5a afspejler Domstolens eksisterende retspraksis.

* * *

PRINCIPPET OM DELTAGELSESEDEMOKRATI

Artikel I-46, stk. 4

4. Et antal EU-borgere på mindst en million fra et betydeligt antal medlemsstater kan tage initiativ til at opfordre Kommissionen til inden for rammerne af sine beføjelser at fremsætte et passende forslag om spørgsmål, der efter borgernes opfattelse kræver udarbejdelse af en EU-retsakt til gennemførelse af forfatningen. Bestemmelserne om procedurer og betingelser for fremsættelse af et sådant borgerinitiativ, **herunder det nødvendige mindste antal medlemsstater, borgerne skal komme fra**, fastlægges ved europæisk lov.

* * *

MINISTERRÅDETS SAMMENSÆTNINGER

Artikel I-23

1. Rådet samles i forskellige sammensætninger.
2. Det Generelle Råd sikrer sammenhæng i de forskellige rådssammensætningers arbejde. **Det** forbereder Det Europæiske Råds møder og sørger for opfølgningen heraf sammen med **formanden for Det Europæiske Råd** og Kommissionen.
3. Udenrigsrådet fastlægger Unionens optræden udadtil på grundlag af strategiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd og sikrer sammenhæng i Unionens indsats.
4. Det Europæiske Råd vedtager **med kvalificeret flertal** en europæisk afgørelse **med listen over** de øvrige rådssammensætninger.
- 4a. **En komité sammensat af faste repræsentanter for medlemsstaternes regeringer har til opgave at forberede Rådets arbejde.**
5. **Rådets samlinger er offentlige, når det forhandler og stemmer om et udkast til lovgivningsmæssig retsakt. Med henblik herpå er alle samlinger i Rådet opdelt i to dele, der vedrører henholdsvis forhandlinger om Unionens lovgivningsmæssige retsakter og aktiviteter af ikke-lovgivningsmæssig karakter.**
6. Formandskabet for rådssammensætningerne bortset fra Udenrigsrådet varetages af medlemsstaternes repræsentanter i Rådet på grundlag af en ordning med ligelig rotation **på de betingelser, der fastsættes ved en europæisk afgørelse truffet af Det Europæiske Råd. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med kvalificeret flertal.**

* * *

UDKAST TIL DET EUROPÆISKE RÅDS AFGØRELSE OM UDØVELSEN AF FORMANDSKABET FOR MINISTERRÅDET¹

Artikel 1

Formandskabet for Rådet, bortset fra Udenrigsrådet, varetages af på forhånd sammensatte grupper på tre medlemsstater i en periode på 18 måneder. Disse grupper sammensættes ved ligelig rotation mellem medlemsstaterne under hensyn til deres forskellighed og den geografiske balance i Unionen.

Hvert medlem af gruppen varetager på skift i en periode på 6 måneder formandskabet for alle rådssammensætningerne, bortset fra Udenrigsrådet. De øvrige medlemmer af gruppen bistår formandskabet på alle dets ansvarsområder på grundlag af et fælles program. Medlemmerne af gruppen kan indbyrdes træffe afgørelse om alternative ordninger.

Artikel 2

Formandskabet for De Faste Repræsentanternes Komité varetages af en repræsentant for den medlemsstat i gruppen, der varetager formandskabet for Rådet (almindelige anliggender).

Formandskabet for Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité varetages af en repræsentant for Unionens udenrigsminister.

Formandskabet for de organer, der forbereder arbejdet i de rådssammensætninger, der er nævnt i artikel 1, påhviler den medlemsstat i gruppen, der varetager formandskabet for den pågældende rådssammensætning, medmindre der træffes anden afgørelse efter proceduren i artikel 4.

Artikel 3

Det Generelle Råd sikrer sammenhæng og kontinuitet i de forskellige rådssammensætningsarbejde inden for rammerne af en flerårig planlægning i samarbejde med Kommissionen. De medlemsstater, der har formandskabet, træffer med bistand fra Generalsekretariatet for Rådet alle nødvendige foranstaltninger med henblik på tilrettelæggelsen og en hensigtsmæssig afvikling af Rådets arbejde.

---

¹ Udkastet til afgørelse vil blive vedtaget den dag, traktaten træder i kraft.

Artikel 4

Det Europæiske Råd vedtager en europæisk afgørelse om fastsættelse af gennemførelsesforanstaltningerne for denne afgørelse.

Erklæring til slutakten om Det Europæiske Råds afgørelse om udøvelsen af formandskabet for Ministerrådet

Konferencen erklærer, at Det Europæiske Råd bør påbegynde forberedelsen af den europæiske afgørelse om fastsættelse af gennemførelsesforanstaltningerne for afgørelsen om udøvelsen af formandskabet for Rådet, så snart traktaten om en forfatning for Europa er undertegnet, og at det bør godkende den politisk inden seks måneder.

* * *

TEKNISKE TILPASNINGER AF BESTEMMELSERNE I DEL III OM EUROPA-KOMMISSIONEN

Artikel III-243

Indbringes forslag om mistillidsvotum vedrørende Kommissionens virksomhed, kan Europa-Parlamentet tidligst tage stilling hertil tre dage efter forslaget indbringelse og kun ved en offentlig afstemning.

Såfremt forslaget om mistillidsvotum vedtages med to tredjedels flertal af de afgivne stemmer og af et flertal af Europa-Parlamentets medlemmer, skal Kommissionens **medlemmer** samlet nedlægge deres hverv, og **EU-udenrigsministeren nedlægger de hverv, denne udøver i Kommissionen. De fungerer og** viderefører dog de løbende forretninger, indtil deres efterfølgere er blevet udnævnt i henhold til artikel I-25 og I-26. I dette tilfælde udløber tjenesteperioden for **de medlemmer** af Kommissionen, **der er udnævnt til at efterfølge dem**, på den dato, hvor tjenesteperioden for **de medlemmer af** Kommissionen, der **samlet har måttet** nedlægge deres hverv, ville være udløbet.

4. underafdeling**Europa-Kommissionen****Artikel III-250**
*(udgået)***Artikel III-251**

Kommissionens medlemmer afholder sig fra enhver handling, som er uforenelig med karakteren af deres hverv. Medlemsstaterne respekterer deres uafhængighed og forsøger ikke at påvirke dem under udførelsen af deres hverv.

Kommissionens medlemmer må ikke, så længe deres tjeneste varer, udøve nogen anden - lønnet eller ulønnet - erhvervsmæssig virksomhed. Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring om, at de, såvel i deres tjenesteperiode som efter at denne er afsluttet, vil overholde de forpligtelser, der følger med deres hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele. Overtrædes disse forpligtelser, kan Domstolen på begæring af Rådet, der træffer afgørelse med simpelt flertal, eller Kommissionen - alt efter omstændighederne - afskedige den pågældende fra hans stilling i henhold til artikel III-253 eller fratage ham retten til pension eller andre tilsvarende fordele.

Artikel III-252

1. Bortset fra ordinære nyansættelser og dødsfald ophører tjenesten for et **medlem af Kommissionen** ved frivillig fratræden eller ved afskedigelse.
2. For resten af det fratrådte, afskedigede eller afdøde **medlems** tjenesteperiode udnævner **Rådet med samtykke** fra Kommissionens formand et nyt medlem af samme nationalitet **efter høring af Europa-Parlamentet og i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i artikel I-26, stk. 6, første afsnit.**
Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionens formand beslutte, at der ikke skal udnævnes nogen efterfølger, navnlig når der kun er kort tid tilbage af det pågældende medlems tjenesteperiode.
3. Ved frivillig fratræden, afskedigelse eller dødsfald udnævnes der en efterfølger for formanden for resten af dennes tjenesteperiode i henhold til artikel I-26.
4. **Ved frivillig fratræden, afskedigelse eller dødsfald udnævnes der en efterfølger for EU-udenrigsministeren for resten af dennes tjenesteperiode i henhold til artikel I-27.**
5. Hvis alle **medlemmer af Kommissionen** fratræder frivilligt, fungerer de og viderefører de løbende forretninger, indtil deres efterfølgere er **blevet udnævnt** for resten af deres tjenesteperiode i henhold til artikel I-25 og I-26.

Artikel III-253

Ethvert **medlem af Kommissionen** kan afskediges af Domstolen på begæring af Rådet, der træffer afgørelse med simpelt flertal, eller Kommissionen, hvis han ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han har begået en alvorlig forseelse.

Artikel III-254

Kommissionens ansvarsområder struktureres og fordeles mellem dens medlemmer af formanden i henhold til artikel I-26, stk. 3, **jf. dog artikel I-27, stk. 4.** Formanden kan ændre fordelingen af disse ansvarsområder i løbet af en mandatperiode. **Medlemmerne af Kommissionen** udøver de hverv, der tillægges dem af formanden, under dennes tilsyn.

Artikel III-255

Kommissionens afgørelser træffes af et flertal af **dens** medlemmer. Forretningsordenen fastsætter det beslutningsdygtige antal medlemmer.

* * *

OVERGANGSBESTEMMELSER

Bestemmelser, der skal indføres i protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionsinstitutioner og organer

AFSNIT 3

Bestemmelser vedrørende Kommissionen, herunder EU-udenrigsministeren

Artikel 4

Bestemmelser vedrørende Kommissionen

De medlemmer af Kommissionen, der fungerer på den dato, hvor traktaten om en forfatning for Europa træder i kraft, skal fungere, indtil deres tjenesteperiode udløber. Dog ophører tjenesteperioden for det medlem, der har samme nationalitet som EU-udenrigsministeren, på datoen for EU-udenrigsministerens udnævnelse.

AFSNIT 4

Bestemmelser vedrørende generalsekretæren for Rådet, den højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og vicegeneralsekretæren for Rådet

Artikel 5

Tjenesteperioden for generalsekretæren for Rådet, den højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og vicegeneralsekretæren for Rådet ophører på den dato, hvor traktaten om en forfatning for Europa træder i kraft. Rådet udnævner en generalsekretær i overensstemmelse med forfatningens artikel III-247, stk. 2.

* * *

EU-UDENRIGSMINISTEREN

Artikel I-27

1. Det Europæiske Råd udnævner med kvalificeret flertal og med samtykke fra Kommissionens formand EU-udenrigsministeren. Det Europæiske Råd kan bringe hans eller hendes tjensteperiode til ophør efter samme procedure.
2. EU-udenrigsministeren varetager Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Han eller hun bidrager med sine forslag til udformningen af denne politik og gennemfører den som Rådets bemyndigede. Det samme gælder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.
3. **EU-udenrigsministeren er formand for Udenrigsrådet.**
4. EU-udenrigsministeren er en af Europa-Kommissionens næstformænd. EU-udenrigsministeren **påser, at der er sammenhæng i Unionens optræden udadtil. Han varetager i Kommissionen de ansvarsområder, Kommissionen har** med hensyn til eksterne forbindelser, og er ansvarlig for koordineringen af de andre aspekter af Unionens optræden udadtil. I forbindelse med varetagelsen af disse ansvarsområder i Kommissionen og kun med hensyn til disse er EU-udenrigsministeren underlagt de procedurer, der gælder for Kommissionen, **for så vidt dette er i overensstemmelse med stk. 2 og 3.**

* * *

TJENESTEN FOR EU's OPTRÆDEN UDADTIL
--

Artikel III-197, stk. 3

3. Under udøvelsen af sit hverv bistår EU-udenrigsministeren af en tjeneste for EU's optræden udadtil. Denne tjeneste arbejder sammen med medlemsstaternes diplomatiske tjenester **og omfatter tjenestemænd fra relevante tjenestegrene i Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen samt udstationeret personale fra medlemsstaternes nationale diplomatiske tjenester. Rådet fastsætter ved en europæisk afgørelse, hvordan Tjenesten for EU's Optræden Udadtil skal tilrettelægges og fungere. Rådet træffer afgørelse på forslag af EU-udenrigsministeren efter høring af Europa-Parlamentet og efter godkendelse fra Kommissionen.**

**Erklæring til slutakten
ad artikel III-197**

Konferencen erklærer, at generalsekretæren for Rådet, den højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og Kommissionen sammen med medlemsstaterne skal indlede det forberedende arbejde vedrørende Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, så snart traktaten om en forfatning for Europa er undertegnet.

* * *

**PROCEDURER FOR UDNÆVNELSE
AF FORMANDEN FOR KOMMISSIONEN,
FORMANDEN FOR DET EUROPÆISKE RÅD
OG UNIONENS UDENRIGSMINISTER**

**Erklæring til slutakten
ad artikel I-26**

Efter konferencens opfattelse har Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd i overensstemmelse med forfatningens bestemmelser et fælles ansvar for, at den proces, der fører til valg af formanden for Europa-Kommissionen, forløber hensigtsmæssigt. Forud for afgørelsen i Det Europæiske Råd foretager repræsentanter for Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd derfor de nødvendige høringer inden for de rammer, der anses for mest velegnede. I overensstemmelse med artikel I-26, stk. 1, skal disse høringer vedrøre profilen for kandidaterne til posten som formand for Kommissionen under hensyntagen til valget til Europa-Parlamentet. De nærmere retningslinjer for disse høringer kan fastsættes i god tid efter fælles aftale mellem Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd.

**Erklæring til slutakten
ad artikel I-21, I-26 og I-27**

Ved valget af de personer, der skal beklæde posterne som formand for Det Europæiske Råd, formand for Kommissionen og EU-udenrigsminister, tages der passende hensyn til behovet for at respektere de geografiske og befolkningsmæssige forskelle i Unionen og dens medlemsstater.

* * *

BUDGETPROCEDURE

Artikel III-310

Unionens årlige budget fastlægges ved europæisk lov i overensstemmelse med følgende bestemmelser:

1. Hver institution opstiller inden den 1. juli et overslag over sine udgifter **for det følgende regnskabsår**. Kommissionen sammenfatter disse overslag i et budgetforslag, der kan indeholde afvigende overslag.

Dette forslag indeholder et overslag over indtægterne og et overslag over udgifterne.

2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet et forslag, som indeholder budgetforslaget, senest den 1. september i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører.

Kommissionen kan ændre budgetforslaget under procedurens forløb indtil indkaldelsen af det forligsudvalg, der er nævnt i stk. 5.

3. Rådet vedtager sin holdning til budgetforslaget og sender den til Europa-Parlamentet senest den 1. oktober i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører. Det giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til sin holdning.

4. Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på 42 dage efter modtagelsen

a) godkender Rådets holdning, er den europæiske lov om **fastlæggelse af** budgettet vedtaget

b) **ikke har udtalt sig, anses den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet for vedtaget**

c) med et flertal af sine medlemmer **vedtager** ændringer, sendes det således ændrede **forslag** til Rådet og Kommissionen. Formanden for Europa-Parlamentet indkalder efter aftale med formanden for Rådet straks til et møde i Forligsudvalget. Forligsudvalget træder **imidlertid** ikke sammen, hvis Rådet inden for en frist på ti dage **efter fremsendelsen meddeler** Europa-Parlamentet, at det godkender alle dets ændringer.

5. Forligsudvalget, der sammensættes af Rådets medlemmer eller deres repræsentanter og et tilsvarende antal repræsentanter for Europa-Parlamentet, har til opgave **på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets holdninger** inden for en frist på 21 dage efter indkaldelsen at skabe enighed om et fælles udkast, som kan accepteres af et kvalificeret flertal af Rådets medlemmer eller disses repræsentanter og et flertal af repræsentanterne for Europa-Parlamentet.

Kommissionen deltager i Forligsudvalgets arbejde og tager de nødvendige initiativer med henblik på at tilnærme Europa-Parlamentets og Rådets holdninger til hinanden.

6. Hvis Forligsudvalget inden for den frist på 21 dage, der er omhandlet i stk. 5, **når til enighed** om et fælles udkast, har Europa-Parlamentet og Rådet hver især en frist på fjorten dage **fra datoen for opnåelsen af denne enighed** til at **godkende** det fælles udkast.

7. Hvis inden for den frist på **14** dage, der er omhandlet i stk. 6,

- a) **Europa-Parlamentet og Rådet begge godkender det fælles udkast eller undlader at træffe afgørelse, eller hvis en af disse institutioner godkender det fælles udkast, mens den anden undlader at træffe afgørelse, anses den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet for endeligt vedtaget i overensstemmelse med det fælles udkast, eller**
- b) **Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmer, og Rådet begge forkaster det fælles udkast, eller hvis en af disse institutioner forkaster det fælles udkast, mens den anden undlader at træffe afgørelse, forelægger Kommissionen et nyt budgetforslag, eller**
- c) **Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmer, forkaster det fælles udkast, mens Rådet godkender den, forelægger Kommissionen et nyt budgetforslag, eller**
- d) **Europa-Parlamentet godkender det fælles udkast, mens Rådet forkaster den, kan Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmer og tre femtedele af de afgivne stemmer, inden for en frist på fjorten dage fra datoen for Rådets forkastelse beslutte at bekræfte alle eller nogle af de ændringer, der er nævnt i stk. 4, litra c). Hvis en ændring foretaget af Europa-Parlamentet ikke bekræftes, bevares den holdning, der er godkendt i Forligsudvalget, med hensyn til den budgetpost, som den pågældende ændring vedrører. Den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet anses for endeligt vedtaget på dette grundlag.**

8. Hvis Forligsudvalget inden for den frist på 21 dage, der er omhandlet i stk. 5, **ikke når til enighed om et fælles udkast, forelægger Kommissionen et nyt budgetforslag.**

9. Når den i denne artikel foreskrevne behandling er afsluttet, fastslår Europa-Parlamentets formand, at den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet er endeligt vedtaget.

10. Hver institution udøver de beføjelser, der tilkommer den i henhold til denne artikel, under iagttagelse af forfatningens bestemmelser og de i medfør af denne udstedte retsakter, navnlig dem, der vedrører Unionens egne indtægter og ligevægten mellem indtægter og udgifter.

* * *

EGNE INDTÆGTER

Artikel I-53

1. Unionen tilvejebringer de nødvendige midler med henblik på at nå sine mål og gennemføre sin politik.
2. Unionens budget finansieres med forbehold af andre indtægter fuldt ud af egne indtægter.
3. Ved en europæisk lov vedtaget af Rådet fastlægges **der bestemmelser vedrørende ordningen** for Unionens egne indtægter; **ved en sådan lov kan der også** indføres nye kategorier af egne indtægter, og en eksisterende kategori kan ophæves. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet. En sådan lov træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.
4. Eventuelle **gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med ordningen for Unionens egne indtægter** fastsættes ved en europæisk lov vedtaget af Rådet, **for så vidt dette er fastsat i den lov, der vedtages på grundlag af stk. 3**. Rådet træffer afgørelse efter at have indhentet godkendelse fra Europa-Parlamentet.

* * *

DEN FINANSIELLE RAMME (DEL III): INDFASNING
--

Erklæring til konferencens slutakt
ad artikel III-308, stk. 4

I forfatningens artikel III-308, stk. 4, er det fastsat, at hvis Rådet ved udløbet af den foregående finansielle ramme ikke har vedtaget den europæiske lov om en ny finansiell ramme, forlænges gyldighedsperioden for de lofter og andre bestemmelser, der gælder for den foregående finansielle rammes sidste år, indtil denne lov er vedtaget.

Konferencen erklærer, at hvis Rådet ved udgangen af 2006 ikke har vedtaget den europæiske lov om en ny finansiell ramme, og tiltrædelsesakten af 16. april 2003 samtidig fastsætter en indfasningsperiode for tildeling af bevillinger til nye medlemsstater, der slutter i 2006, vil fordelingen af midler fra og med 2007 blive baseret på at de samme kriterier skal gælde for alle medlemsstater.

* * *

STRUKTURFONDENE

Artikel III-119

1. Ved europæiske love fastlægges strukturfondenes opgaver, hovedmål og indretning, hvilket kan omfatte en sammenlægning af fondene, de almindelige regler, der skal gælde for fondene, samt de nødvendige bestemmelser med henblik på at sikre disses effektivitet og samordningen mellem fondene indbyrdes og med andre eksisterende finansielle instrumenter, jf. dog artikel III-120.

En samhørighedsfond oprettet ved europæisk lov yder finansielle bidrag til projekter inden for miljø og transeuropæiske net på transportinfrastrukturområdet.

I alle tilfælde vedtages de europæiske love efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

2. De første bestemmelser om strukturfondene og Samhørighedsfonden, der vedtages efter de bestemmelser, der er gældende på datoen for undertegnelsen af traktaten om en forfatning for Europa, vedtages af Rådet ved europæisk lov. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

* * *

**DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS TILSYN
MED KREDITINSTITUTTER OG ANDRE
FINANSIELLE INSTITUTIONER**

Artikel III-77, stk. 6

6. **Rådet** kan ved europæisk lov overdrage Den Europæiske Centralbank specifikke opgaver i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og andre finansielle institutioner bortset fra forsikringsselskaber. **Rådet træffer afgørelse med enstemmighed** efter **høring** af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank.

* * *

**UDNÆVNELSE AF MEDLEMMERNE AF DEN
EUROPÆISKE CENTRALBANKS DIREKTION**

Artikel III-289a

1. *(uændret)*
2. a) Direktionen består af formanden, næstformanden og fire andre medlemmer.
- b) Formanden og næstformanden samt de øvrige medlemmer af direktionen udnævnes af **Det Europæiske Råd med kvalificeret flertal** på grundlag af en indstilling fra Rådet og efter høring af Europa-Parlamentet og Styrelsesrådet for Den Europæiske Centralbank blandt personer, der er værdige i almindeligt omdømme, og som har professionel erfaring i monetære forhold eller i bankvæsen.

Deres embedsperiode er på 8 år, og mandatet kan ikke fornyes.

Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være medlemmer af direktionen.

* * *

"LAMFALUSSY-PROCEDUREN"

Erklæring til slutakten
ad artikel I-35

Konferencen tager til efterretning, at Kommissionen i overensstemmelse med sin faste praksis også fremover agter at søge bistand fra eksperter udnævnt af medlemsstaterne, når den udarbejder sine forslag til delegerede europæiske bekendtgørelser på området finansielle tjenesteydelser.

* * *

**FORENKLET PROCEDURE VED ÆNDRING
AF DEN EUROPÆISKE
INVESTERINGSBANKS VEDTÆGTER**

Artikel III-299

Den Europæiske Investeringsbank har status som juridisk person.

Dens medlemmer er medlemsstaterne.

Bankens vedtægter er indeholdt i en protokol.

Bankens vedtægter kan ændres ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed enten på anmodning af banken og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen eller på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og banken.

* * *

**BESTEMMELSER FOR DE MEDLEMSSTATER,
DER HAR EUROEN SOM VALUTA¹**

Artikel III-88

1. For at sikre Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde og i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i forfatningen vedtager **Rådet efter den relevante procedure blandt dem, der er nævnt i artikel III-71 og III-76**, foranstaltninger for de medlemsstater, der har euroen som valuta:

- a) med henblik på at styrke samordningen af deres budgetdisciplin og overvågningen heraf
  - b) med henblik på for disse medlemsstater at udarbejde økonomisk-politiske retningslinjer, som skal være i overensstemmelse med dem, der er vedtaget for hele Unionen, samt at sikre overvågningen heraf.
2. *(uændret)*

Artikel III-91, stk. 2

2. Følgende bestemmelser i forfatningen gælder ikke for medlemsstater med dispensation:

- a)-h) *(uændret)*
- i) **europæiske afgørelser til fastlæggelse af fælles holdninger vedrørende spørgsmål af særlig interesse for Den Økonomiske og Monetære Union inden for rammerne af de kompetente internationale finansielle institutioner og konferencer (artikel III-90, stk. 1)**
- j) **foranstaltninger for at sikre en samlet repræsentation inden for rammerne af internationale finansielle institutioner og konferencer (artikel III-90, stk. 2).**

I ovennævnte artikler forstås derfor ved "medlemsstater" medlemsstater, der har euroen som valuta.

---

¹ Spørgsmålet om de nærmere bestemmelser for optagelse i euroområdet er omhandlet i dok. CIG 82/04.

Artikel III-91, stk. 4

4. Stemmerettighederne for de medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med dispensation, suspenderes i forbindelse med Rådets vedtagelse af de foranstaltninger, der er nævnt i de i stk. 2 anførte artikler, **samt i forbindelse med:**

- a) **henstillinger rettet til medlemsstater, der har euroen som valuta, som led i den multilaterale overvågning, herunder vedrørende stabilitetsprogrammerne, samt advarsler (artikel III-71, stk. 4)**
- b) **foranstaltninger vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for medlemsstater, der har euroen som valuta (artikel III-79, stk. 6, 7, 8 og 11).**

(resten af stykket uændret)

* * *

RETLIGT SAMARBEJDE I STRAFFESAGER
--

Artikel III-158

1. Unionen udgør et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor de grundlæggende rettigheder og medlemsstaternes forskellige retstraditioner og retssystemer respekteres.
2. *(uændret)*
3. *(uændret)*
4. *(uændret)*

Artikel III-171

1. Det retlige samarbejde i straffesager i Unionen bygger på princippet om gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser og omfatter indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser på de områder, der er nævnt i stk. 2 og i artikel III-172.

Der fastsættes ved europæisk lov eller rammelov foranstaltninger med henblik på:

- a) at fastlægge regler og procedurer, der skal sikre anerkendelse af alle former for domme og retsafgørelser i hele Unionen
- b) at forebygge og løse konflikter mellem medlemsstaterne om retternes kompetence
- c) at fremme uddannelse af dommere og anklagere samt andet personale i retsvæsenet
- d) at fremme samarbejdet mellem judicielle eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne i forbindelse med strafforfølgning og fuldbyrdelse af afgørelser.

2. Med henblik på at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser og det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension kan der, **så vidt det er nødvendigt**, ved europæisk rammelov fastsættes minimumsregler. **Disse minimumsregler tager hensyn til forskellene mellem medlemsstaternes retstraditioner og retssystemer.**

Reglerne vedrører:

- a) gensidig anerkendelse af bevismidler mellem medlemsstaterne
- b) enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen
- c) kriminalitetsofres rettigheder
- d) andre særlige elementer i strafferetsplejen, som Rådet forudgående har fastsat ved en europæisk afgørelse; for vedtagelsen af denne afgørelse gælder, at Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

Vedtagelse af **de** minimumsregler, **der er omhandlet i dette stykke**, er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre et højere beskyttelsesniveau for **personer**.

3. Hvis et medlem af Rådet finder, at et udkast til europæisk rammelov som nævnt i stk. 2 vil berøre grundlæggende aspekter af den pågældende medlemsstats strafferetlige system, kan medlemmet anmode om, at udkastet til rammelov forelægges Det Europæiske Råd. I så fald suspenderes proceduren i artikel III-302. Efter drøftelse skal Det Europæiske Råd inden fire måneder efter denne suspension enten:

- a) forelægge Rådet udkastet på ny, hvilket bringer suspensionen af proceduren i artikel III-302 til ophør, eller
- b) anmode Kommissionen eller den gruppe medlemsstater, som udkastet til rammelov stammer fra, om at forelægge et nyt udkast; i så fald anses den oprindeligt foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

4. Hvis Det Europæiske Råd ved udløbet af den periode, der er nævnt i stk. 3, ikke har handlet, eller den europæiske rammelov ikke er vedtaget inden tolv måneder fra forelæggelsen af et nyt udkast i henhold til stk. 3, litra b), og mindst en tredjedel af medlemsstaterne ønsker at indføre et forstærket samarbejde på grundlag af den pågældende rammelov, giver de meddelelse herom til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

I et sådant tilfælde anses den bemyndigelse til at indlede et forstærket samarbejde, der er nævnt i artikel I-43, stk. 2, og III-325, stk. 1, for at være givet, og bestemmelserne om forstærket samarbejde finder anvendelse.

Artikel III-172

1. Der kan ved europæisk rammelov fastsættes minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt for straffene herfor på områder med kriminalitet af særlig grov karakter, der har en grænseoverskridende dimension som følge af overtrædelsernes karakter eller konsekvenser eller af et særligt behov for at bekæmpe dem på fælles grundlag.

Der er tale om følgende kriminalitetsområder: terrorisme, menneskehandel og seksuel udnyttelse af kvinder og børn, ulovlig narkotikahandel, ulovlig våbenhandel, hvidvaskning af penge, korrupsion, forfalskning af betalingsmidler, edb-kriminalitet og organiseret kriminalitet.

På baggrund af udviklingen i kriminaliteten kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse om andre kriminalitetsområder, der opfylder de i dette stykke omhandlede kriterier. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

2. Når indbyrdes tilnærmelse af strafferetlige bestemmelser viser sig absolut nødvendig for at sikre effektiv gennemførelse af en EU-politik på et område, der har været omfattet af tidligere harmoniseringsforanstaltninger, kan der ved europæiske rammelove fastsættes minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt for straffene herfor på det pågældende område. Rammelovene vedtages efter samme procedure som de pågældende harmoniseringsforanstaltninger, jf. dog artikel III-165.

3. Hvis et medlem af Rådet finder, at et udkast til europæisk rammelov som nævnt i stk. 1 og 2 vil berøre grundlæggende aspekter af den pågældende medlemsstats strafferetlige system, kan medlemmet anmode om, at udkastet til rammelov forelægges Det Europæiske Råd. I så fald suspenderes proceduren i artikel III-302, hvis den finder anvendelse. Efter drøftelse skal Det Europæiske Råd inden fire måneder efter denne suspension enten:

- a) forelægge Rådet udkastet på ny, hvilket bringer suspensionen af proceduren i artikel III-302 til ophør, hvis denne finder anvendelse, eller
- b) anmode Kommissionen eller den gruppe medlemsstater, som udkastet til rammelov stammer fra, om at forelægge et nyt udkast; i så fald anses den oprindeligt foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

4. Hvis Det Europæiske Råd ved udløbet af den periode, der er nævnt i stk. 3, ikke har handlet, eller den europæiske rammelov ikke er vedtaget inden tolv måneder fra forelæggelsen af et nyt udkast i henhold til stk. 3, litra b), og mindst en tredjedel af medlemsstaterne ønsker at indføre et forstærket samarbejde på grundlag af den pågældende rammelov, giver de meddelelse herom til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

I et sådant tilfælde anses den bemyndigelse til at indlede et forstærket samarbejde, der er nævnt i artikel I-43, stk. 2, og III-325, stk. 1, for at være givet, og bestemmelserne om forstærket samarbejde finder anvendelse.

* * *

EUROPÆISK ANKLAGEMYNDIGHED

Artikel III-175

1. For at bekæmpe lovovertrædelser, der skader Unionens **finansielle** interesser, kan der ved en europæisk lov vedtaget af Rådet oprettes en europæisk anklagemyndighed ud fra Eurojust. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.
2. Den europæiske anklagemyndighed har kompetence til eventuelt i samarbejde med Europol at foretage efterforskning og retsforfølgning i forbindelse med gerningsmænd og medvirkende til lovovertrædelser, der skader Unionens finansielle interesser, som fastlagt i den i stk. 1 nævnte europæiske lov, samt til at stille dem for en domstol. Anklagemyndigheden optræder som offentlig anklager ved medlemsstaternes kompetente domstole.
3. Ved den europæiske lov, der er nævnt i stk. 1, fastsættes statuten for den europæiske anklagemyndighed, betingelserne for udøvelsen af dens funktioner, procedureregler for dens virksomhed samt regler om anerkendelse af bevismidler og regler om domstolskontrol med de processkrifter, som den europæiske anklagemyndighed udarbejder under udøvelsen af sit hverv.
4. **Det Europæiske Råd kan samtidig eller efterfølgende vedtage en europæisk afgørelse om ændring af stk. 1 for at udvide den europæiske anklagemyndigheds beføjelser til at omfatte bekæmpelse af grov kriminalitet med en grænseoverskridende dimension og som følge heraf om ændring af stk. 2 for så vidt angår gerningsmænd og medvirkende til grov kriminalitet, der berører flere medlemsstater. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter at have indhentet godkendelse fra Europa-Parlamentet og Kommissionen.**

* * *

RETLIGT SAMARBEJDE I CIVILRETLIGE SAGER**Artikel III-170**

1. Unionen etablerer et retligt samarbejde i civilretlige sager med grænseoverskridende virkninger, der bygger på princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser og udenretslige afgørelser. Dette samarbejde kan omfatte vedtagelse af foranstaltninger vedrørende indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

2. **Især hvis det er nødvendigt for det indre markeds funktion, fastsættes der med henblik herpå** ved europæisk lov eller rammeloV foranstaltninger, der skal sikre:

- a) gensidig anerkendelse mellem medlemsstaterne af retsafgørelser og udenretslige afgørelser samt fuldbyrdelse heraf
- b) forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter på tværs af grænserne
- c) forenelighed mellem medlemsstaternes regler om lovvalg og om retternes kompetence
- d) samarbejde om bevisoptagelse
- e) **effektiv** adgang til domstolene
- f) **fjernelse af hindringer for** en tilfredsstillende afvikling af civile retssager, om nødvendigt ved fremme af foreneligheden mellem medlemsstaternes civile retsplejeregler
- g) udformning af alternative metoder til tvistbilæggelse
- h) støtte til uddannelse af dommere samt andet personale i retsvæsenet.

3. Uanset stk. 2 fastlægges foranstaltninger vedrørende familieret med grænseoverskridende virkninger ved europæisk lov eller rammeloV vedtaget af Rådet. Dette træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse om, hvilke familieretlige aspekter med grænseoverskridende virkninger der kan være omfattet af retsakter vedtaget efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

* * *

EUROJUST

Artikel III-174, stk. 2

2. Ved europæisk lov fastlægges Eurojusts struktur, funktionsmåde, indsatsområde og opgaver. Disse opgaver kan omfatte:

- a) **iværksættelse af efterforskning af straffesager samt forslag til de nationale kompetente myndigheders indledning af retsforfølgning**, især vedrørende overtrædelser, der skader Unions finansielle interesser
- b) **koordinering af efterforskning og retsforfølgning som omhandlet i litra a)**
- c) styrkelse af det retlige samarbejde, herunder gennem løsning af konflikter om retternes kompetence og gennem et tæt samarbejde med Det Europæiske Retlige Netværk.

Ved europæisk lov fastlægges ligeledes de nærmere bestemmelser for Europa-Parlamentets og medlemsstaternes nationale parlamenters tilknytning til evalueringen af Eurojusts virke.

**Erklæring til slutakten
ad artikel III-174, stk. 2**

Efter konferencens opfattelse bør de europæiske love, der er nævnt i artikel III-174, stk. 2, tage hensyn til national lovgivning og praksis i forbindelse med iværksættelse af efterforskning af straffesager.

* * *

**MEDLEMSSTATERNES FORHANDLING OG INDGÅELSE AF
INTERNATIONALE AFTALER VEDRØRENDE OMRÅDET
MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED**

**Erklæring til slutakten om
medlemsstaternes forhandling og indgåelse af internationale aftaler
vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed**

Konferencen bekræfter, at medlemsstaterne kan forhandle og indgå aftaler med tredjelande eller internationale organisationer på de områder, der er omfattet af 3., 4. og 5. afdeling i kapitel IV i afsnit III i del III i traktaten om en forfatning for Europa, for så vidt disse aftaler overholder EU-lovgivningen.

* * *

**DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOLS
KOMPETENCE I FORBINDELSE MED FUSP**

Artikel III-282

Den Europæiske Unions Domstol har ingen kompetence med hensyn til artikel I-39 og I-40, bestemmelserne i kapitel II i afsnit V vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik **samt artikel III-194, for så vidt den vedrører den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.**

Domstolen har dog kompetence til at kontrollere overholdelsen af artikel III-209 og udtale sig om klager, der er indbragt på de betingelser, der fremgår af artikel III-270, stk. 4, vedrørende kontrollen af lovligheden af europæiske afgørelser om restriktive foranstaltninger over for fysiske eller juridiske personer vedtaget af Rådet på grundlag af kapitel II i afsnit V.

* * *

DEN FÆLLES SIKKERHEDS- OG FORSVARSPOLITIK**Artikel III-211, stk. 2**

De medlemsstater, der deltager i gennemførelsen af opgaven, aflægger regelmæssigt situationsrapport til Rådet på eget initiativ eller på anmodning af en anden medlemsstat. De deltagende medlemsstater forelægger øjeblikkeligt sagen for Rådet, såfremt gennemførelsen af opgaven får væsentlige følger eller nødvendiggør en ændring af målet, rækkevidden eller betingelserne for opgaven, jf. de europæiske afgørelser, der er nævnt i stk. 1. Rådet vedtager de nødvendige europæiske afgørelser.

Permanent struktureret samarbejde**Artikel I-40, stk. 6**

De medlemsstater, der opfylder højere kriterier for militær kapacitet, og som har indgået mere bindende forpligtelser på dette område med henblik på mere krævende opgaver, etablerer et **permanent** struktureret samarbejde inden for rammerne af Unionen. Dette samarbejde er omfattet af bestemmelserne i artikel III-213. **Det berører ikke bestemmelserne i artikel III-210.**

Artikel III-213

1. De medlemsstater, der ønsker at deltage i et permanent struktureret samarbejde, jf. artikel I-40, stk. 6, og som opfylder kriterierne og tiltræder forpligtelserne med hensyn til militær kapacitet i protokollen om permanent struktureret samarbejde, underretter Rådet og EU-udenrigsministeren.
2. Senest tre måneder efter denne underretning vedtager Rådet en europæisk afgørelse om etablering af et permanent struktureret samarbejde med en liste over de deltagende medlemsstater. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af EU-udenrigsministeren.
3. Enhver medlemsstat, der på et senere tidspunkt ønsker at deltage i det permanente strukturerede samarbejde, underretter Rådet og EU-udenrigsministeren.

Rådet vedtager en europæisk afgørelse, der bekræfter deltagelsen af den pågældende medlemsstat, der overholder kriterierne og tiltræder forpligtelserne i artikel 1 og 2 i den protokol, der er nævnt i stk. 1. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af EU-udenrigsministeren. Kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, deltager i afstemningen. Kvalificeret flertal defineres som et flertal af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i disse medlemsstater.¹

4. Hvis en deltagende medlemsstat ikke længere opfylder kriterierne eller ikke længere er i stand til at overholde forpligtelserne i artikel 1 og 2 i den protokol, der er nævnt i stk. 1, kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse om suspension af den pågældende medlemsstats deltagelse.

Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, bortset fra den pågældende medlemsstat, deltager i afstemningen. Kvalificeret flertal defineres som et flertal af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, bortset fra den pågældende medlemsstat, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i disse medlemsstater.¹

5. Hvis en deltagende medlemsstat ønsker at forlade det permanente strukturerede samarbejde, underretter den Rådet om sin beslutning, og Rådet tager til efterretning, at den pågældende medlemsstats deltagelse ophører.

6. Rådets europæiske afgørelser og Rådets henstillinger inden for rammerne af det strukturerede samarbejde, bortset fra dem, der er nævnt i stk. 2-5, vedtages med enstemmighed. Med henblik på anvendelsen af dette stykke tæller i forbindelse med enstemmighed kun de deltagende medlemsstaters repræsentanters stemmer.

o
o o

---

¹ Affattelsen af dette punktum skal tilpasses på baggrund af den endelige affattelse af artikel I-24 vedrørende definitionen af kvalificeret flertal.

Tættere gensidigt forsvarssamarbejde

Artikel I-40, stk. 7

Hvis en medlemsstat udsættes for et væbnet angreb på sit område, skal de øvrige medlemsstater i overensstemmelse med artikel 51 i De Forenede Nationers pagt yde den pågældende medlemsstat al den hjælp og bistand, der ligger inden for deres formåen. **Dette berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik.**

Forpligtelserne og samarbejdet på dette område skal være i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået inden for NATO, som for de stater, der er medlemmer heraf, fortsat udgør grundlaget for deres kollektive forsvar og er organet for iværksættelsen heraf.

Artikel III-214 (udgår)

Protokol om permanent struktureret samarbejde etableret ved forfatningens artikel I-40, stk. 6, og artikel III-213

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM HENVISER TIL forfatningens artikel I-40, stk. 6, og artikel III-213,

SOM MINDER OM, at Unionen fører en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der bygger på opnåelse af en stadig stigende konvergens i medlemsstaternes optræden,

SOM MINDER OM, at den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik udgør en integrerende del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, at den sikrer Unionen en operationel kapacitet, der gør brug af civile og militære midler, at Unionen kan anvende disse i forbindelse med de i artikel III-210 nævnte opgaver uden for Unionens område med henblik på fredsbevarelse, konfliktforebyggelse og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt, og at udførelsen af disse opgaver bygger på militære kapaciteter tilvejebragt af medlemsstaterne i overensstemmelse med princippet om "kun ét sæt styrker",

SOM MINDER OM, at Unionens fælles sikkerheds- og forsvarspolitik ikke berører den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik,

SOM MINDER OM, at Unionens fælles sikkerheds- og forsvarspolitik overholder de forpligtelser, der følger af den nordatlantiske traktat for de medlemsstater, der betragter deres fælles forsvar som omfattet af Den Nordatlantiske Traktats Organisation, der fortsat udgør grundlaget for dens medlemmers kollektive forsvar og er forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme,

SOM ER OVERBEVIST OM, at en mere aktiv rolle for Unionen på sikkerheds- og forsvarsområdet vil bidrage til en livskraftig fornyet atlantisk alliance i overensstemmelse med Berlin plus-ordningerne,

SOM ER BESLUTTET PÅ, at Unionen fuldt ud skal kunne påtage sig det ansvar, der påhviler den inden for det internationale samfund,

SOM ANERKENDER, at De Forenede Nationer kan anmode om Unionens bistand, hvis der meget hurtigt skal udføres opgaver i henhold til kapitel VI og VII i De Forenede Nationers pagt,

SOM ANERKENDER, at en styrkelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik vil kræve en indsats fra medlemsstaternes side med hensyn til kapaciteter,

SOM ER KLAR OVER, at der, for at man kan komme videre til næste fase i udviklingen af den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik, forudsættes en beslutsom indsats fra de medlemsstater, der er rede til det,

SOM MINDER OM, at det er vigtigt, at EU-udenrigsministeren inddrages fuldt ud i arbejdet inden for det permanente strukturerede samarbejde,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til forfatningen:

Artikel 1

Det permanente strukturerede samarbejde i forfatningens artikel I-40, stk. 6, er åbent for enhver medlemsstat, der på datoen for ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa forpligter sig til:

- a) at intensivere udviklingen af sine forsvarskapaciteter gennem udvikling af sine nationale bidrag og eventuelt gennem deltagelse i multinationale styrker, i de vigtigste europæiske materielprogrammer og i Agenturet for Udvikling af Forsvarskapaciteter, Forskning, Anskaffelse og Forsvarsmateriel (i det følgende benævnt "agenturet") samt til
- b) senest i 2007 enten nationalt eller som en del af multinationale grupper af styrker at kunne bidrage med kampenheder, der er specielt uddannet til de påtænkte opgaver, som på det taktiske plan er sammensat som kampenheder med støtteelementer, herunder transport og logistik, som er i stand til inden for 5-30 dage at gennemføre opgaver som omhandlet i artikel III-210, især for at imødekomme anmodninger fra De Forenede Nationer, og som har forsyninger til at klare sig i en første periode på 30 dage, der kan forlænges til mindst 120 dage.

Artikel 2

De medlemsstater, der deltager i det permanente strukturerede samarbejde, forpligter sig med henblik på at opfylde målene i artikel 1 til:

- a) fra og med ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa at samarbejde med henblik på at nå de aftalte mål for niveauet for investeringsudgifter til forsvarsmateriel og at tage disse mål op til vurdering med jævne mellemrum på baggrund af sikkerhedssituationen og Unionens internationale ansvar;
- b) så vidt muligt at tilnærme deres forsvarsinstrumenter til hinanden, især ved at harmonisere fastlæggelsen af de militære behov, ved at samle og eventuelt specialisere deres forsvarsaktiver og -kapaciteter og ved at fremme samarbejdet inden for uddannelse og logistik;
- c) at træffe konkrete foranstaltninger for at øge deres styrkers disponibilitet, interoperabilitet, fleksibilitet og deployerbarhed, navnlig ved at fastlægge fælles mål med hensyn til styrkeprojektion, herunder eventuelt ved at revidere deres nationale beslutningsprocedurer;
- d) at samarbejde for at sikre, at de træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på, bl.a. gennem multinationale tiltag og med forbehold af deres relevante forpligtelser inden for NATO, at afhjælpe de mangler, der konstateres inden for rammerne af kapacitetsudviklingsmekanismen;
- e) eventuelt at deltage i udvikling af fælles programmer eller europæiske programmer for større materiel inden for rammerne af agenturet.

Artikel 3

Agenturet medvirker til en regelmæssig evaluering af de deltagende medlemsstaters kapacitetsbidrag, navnlig de bidrag, der ydes efter kriterier fastsat på grundlag af især artikel 2, og aflægger mindst en gang om året rapport herom. Evalueringen vil kunne danne grundlag for de henstillinger og afgørelser, som Rådet vedtager i overensstemmelse med forfatningens artikel III-213.

* * *

AFSTEMNING MED KVALIFICERET FLERTAL INDEN FOR DEN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK
--

Artikel III-201, stk. 2

2. Uanset stk. 1 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal,
- a) når det vedtager europæiske afgørelser, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning på grundlag af en europæisk afgørelse truffet af Det Europæiske Råd vedrørende Unionens strategiske interesser og mål som nævnt i artikel III-194, stk. 1
  - b) når det vedtager en europæisk afgørelse, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning, om et forslag, som EU-udenrigsministeren har forelagt det efter en specifik anmodning fra Det Europæiske Råd, som dette fremsætter på eget eller EU-udenrigsministerens initiativ
  - c) når det vedtager en europæisk afgørelse om iværksættelse af en europæisk afgørelse, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning
  - d) når det vedtager en europæisk afgørelse om udpegning af en særlig repræsentant i henhold til artikel III-203.

Hvis et medlem af Rådet erklærer, at det af vitale, nærmere anførte årsager, der vedrører den nationale politik, agter at stemme imod vedtagelsen af en europæisk afgørelse, der skal vedtages med kvalificeret flertal, finder der ikke afstemning sted. EU-udenrigsministeren søger i tæt samråd med den pågældende medlemsstat at opnå en løsning, som den kan acceptere. Hvis der ikke opnås et resultat, kan Rådet med kvalificeret flertal anmode om, at sagen henvises til Det Europæiske Råd med henblik på en enstemmig europæisk afgørelse.

* * *

DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK

Artikel III-217 (7)

1. Den fælles handelspolitik bygger på ensartede principper navnlig for så vidt angår toldændringer, indgåelse af told- og handelsaftaler vedrørende handel med varer og tjenesteydelser og handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret, direkte udenlandske investeringer, gennemførelse af ensartethed i liberaliseringsforanstaltninger, eksportpolitik og handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger, herunder foranstaltninger mod dumping og subsidieordninger. Den fælles handelspolitik føres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil.
2. Ved europæisk lov fastsættes de foranstaltninger, der **omhandler de nærmere bestemmelser for gennemførelsen af** den fælles handelspolitik.
3. Skal der føres forhandlinger om og indgås aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer, finder bestemmelserne i artikel III-227 anvendelse, jf. dog de særlige bestemmelser i denne artikel.

Kommissionen retter henstillinger til Ministerrådet, som bemyndiger den til at indlede de nødvendige forhandlinger. Rådet og Kommissionen skal sikre, at de forhandlede aftaler er i overensstemmelse med Unionens interne politikker og regler.

Disse forhandlinger føres af Kommissionen i samråd med et særligt udvalg udpeget af Rådet til at bistå den i dette arbejde og inden for rammerne af direktiver, som Rådet kan meddele den. Kommissionen aflægger regelmæssigt beretning til det særlige udvalg og til Europa-Parlamentet om, hvordan forhandlingerne skrider frem.

4. For så vidt angår forhandling og indgåelse af aftaler som nævnt i stk. 3 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal.

For så vidt angår forhandling og indgåelse af aftaler på områderne handel med tjenesteydelser, ~~der indebærer, at personer bevæger sig fra ét sted til et andet,~~ og handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret **samt direkte udenlandske investeringer** træffer Rådet afgørelse med enstemmighed, hvis aftalen omfatter bestemmelser, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelse af interne regler.

Rådet træffer ligeledes afgørelse med enstemmighed om forhandling og indgåelse af aftaler

a) på området handel med kulturelle og audiovisuelle tjenesteydelser, når disse indebærer en risiko for at bringe den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Unionen i fare

b) på området handel med sociale, uddannelsesmæssige og sundhedsmæssige tjenesteydelser, når disse indebærer en risiko for, at den nationale tilrettelæggelse af sådanne tjenester forstyrres alvorligt, og at medlemsstaternes ansvar for levering heraf bringes i fare.

5. Forhandling og indgåelse af internationale aftaler på transportområdet er omfattet af bestemmelserne i kapitel III, 7. afdeling, i afsnit III samt af artikel III-227.

6. Udøvelsen af de beføjelser, som denne artikel tillægger på det handelspolitiske område, berører ikke afgrænsningen af de interne beføjelser mellem Unionen og medlemsstaterne og vil ikke føre til en harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, i det omfang forfatningen udelukker en sådan harmonisering.

* * *

**SOCIAL BESTEMMELSE OG
SOCIAL DIALOG**

Artikel III-2a (ny)

Ved fastlæggelsen og gennemførelsen af de politikker og aktiviteter, der er omhandlet i denne del, tager Unionen hensyn til krav, der er knyttet til fremme af et højt beskæftigelsesniveau, sikring af passende social beskyttelse, bekæmpelse af social udstødelse samt et højt niveau for uddannelse, erhvervsuddannelse og beskyttelse af menneskers sundhed.

Artikel I-47

Den Europæiske Union anerkender og fremmer arbejdsmarkedsparternes rolle på EU-plan under hensyntagen til de nationale systemers forskelligartede karakter; den letter dialogen mellem dem og respekterer deres uafhængighed. **Det sociale trepartstopmøde om vækst og beskæftigelse bidrager til den sociale dialog.**

* * *

SOCIAL SIKRING

Artikel III-21

1. På området social sikring indføres ved europæisk lov eller rammelov de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, især ved indførelse af en ordning, som gør det muligt at sikre vandrende arbejdstagere, der er lønmodtagere eller selvstændige, og deres ydelsesberettigede pårørende:

- a) sammenlægning af alle tidsrum, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning af disse
- b) betaling af ydelser til personer, der bor inden for medlemsstaternes områder.

2. Hvis et medlem af Rådet finder, at et udkast til europæisk lov eller rammelov som nævnt i stk. 1 vil berøre grundlæggende aspekter af den pågældende medlemsstats sociale sikringssystem, herunder anvendelsesområde, omkostninger og økonomisk struktur, eller berøre dette systems økonomiske balance, kan medlemmet anmode om, at spørgsmålet forelægges Det Europæiske Råd. I så fald suspenderes proceduren i artikel III-302. Efter drøftelse skal Det Europæiske Råd inden fire måneder efter denne suspension enten:

- a) forelægge Rådet udkastet på ny, hvilket bringer suspensionen af proceduren i artikel III-302 til ophør, eller
- b) anmode Kommissionen om at forelægge et nyt udkast; i så fald anses den oprindeligt foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

Erklæring til slutakten
ad artikel III-21 og artikel III-168

Hvis et udkast til europæisk lov eller rammelov baseret på artikel III-168, stk. 2, vil berøre grundlæggende aspekter af en medlemsstats sociale sikringssystem, herunder anvendelsesområde, omkostninger og økonomisk struktur, eller berøre dette systems økonomiske balance, jf. artikel III-21, stk. 2, skal der efter konferencens opfattelse tages behørigt hensyn til den pågældende medlemstats interesser.

* * *

SOCIAL- OG ARBEJDSMARKEDSPOLITIKKEN**Erklæring til slutakten
ad artikel III-107**

Konferencen bekræfter, at de politikker, der er beskrevet i artikel III-107, i det væsentlige hører under medlemsstaternes kompetence. De tilskyndelses- og samordningsforanstaltninger, der skal træffes på EU-plan i overensstemmelse med denne artikel, har supplerende karakter. De tjener til at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne og ikke til at harmonisere nationale systemer. De garantier og kutyper, der i hver medlemsstat findes med hensyn til arbejdsmarkedsparternes ansvar, berøres ikke heraf.

Denne erklæring berører ikke de bestemmelser i forfatningen, der tildeler Unionen kompetence, herunder på social- og arbejdsmarkedsområdet.

* * *

BESKATNING

Artikel III-62, stk. 2

2.— Hvis Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, fastslår, at foranstaltningerne i stk. 1 vedrører administrativt samarbejde eller bekæmpelse af skatteunddragelse og skatteundgåelse, **og at de ikke berører medlemsstaternes skattesystemer**, træffer det **uanset stk. 1** afgørelse med kvalificeret flertal, når det vedtager den europæiske lov eller rammeloV om indførelse af disse foranstaltninger.

Artikel III-63

Hvis Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, fastslår, at foranstaltninger, der omhandler selskabsbeskatning, vedrører administrativt samarbejde eller bekæmpelse af skatteunddragelse og skatteundgåelse, vedtager det med kvalificeret flertal en europæisk lov eller rammeloV om indførelse af disse foranstaltninger, for så vidt de er nødvendige for at sikre det indre markeds **oprettelse eller** funktion og undgå konkurrenceforvridning.

Denne lov eller rammeloV vedtages efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og So-
ciale Udvalg.

* * *

ØKONOMISK, SOCIAL OG TERRITORIAL SAMHØRIGHED

Artikel III-116

For at fremme en harmonisk udvikling af Unionen som helhed udvikler og fortsætter denne sin indsats for at styrke sin økonomiske, sociale og territoriale samhørighed.

Unionen stræber navnlig efter at mindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveau og forbedre situationen for de mindst begunstige områder.

Blandt de berørte områder lægges der særlig vægt på landdistrikter, områder i en industriel overgangsproces og områder, der lider af alvorlige naturbetingede eller demografiske ulemper af permanent art, bl.a. de nordligste meget tyndt befolkede områder samt ømråder, grænseoverskridende områder og bjergområder.

Erklæring til slutakten
ad artikel III-116

Efter konferencens opfattelse kan ordet "ømråder" i artikel III-116 omfatte østater i deres helhed, hvis de nødvendige kriterier er opfyldt.

Artikel III-56, stk. 3, litra a)

3. Som forenelige med det indre marked kan betragtes:
- a) støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse, **og i de områder, der er nævnt i artikel III-330, på grund af deres strukturelle økonomiske og sociale situation.**

Erklæring til slutakten
ad artikel III-56, stk. 2, litra c)

Konferencen bemærker, at bestemmelserne i artikel III-56, stk. 2, litra c), skal fortolkes i overensstemmelse med Domstolens eksisterende retspraksis for så vidt angår bestemmelsernes anvendelighed på støtte til visse områder i Forbundsrepublikken Tyskland, der er berørt af Tysklands tidligere deling.

* * *

TRANSPORT

Artikel III-134
(nyt stykke 3)

3. I forbindelse med vedtagelsen af europæiske love eller rammelove som nævnt i stk. 2 tages der hensyn til tilfælde, hvor deres anvendelse i alvorlig grad vil kunne påvirke levestandarden og beskæftigelsen i visse områder samt udnyttelsen af transportmateriellet.

Erklæring til slutakten
ad artikel III-141

Konferencen bemærker, at bestemmelserne i artikel III-141 skal anvendes i overensstemmelse med gældende praksis. Ordene "de foranstaltninger, der er truffet i Forbundsrepublikken Tyskland, ... for at opveje de af Tysklands deling forårsagede ulemper for økonomien i visse af Forbundsrepublikkens områder, der berøres af denne deling," skal fortolkes i overensstemmelse med Domstolens eksisterende retspraksis.

* * *

FORSKNING OG TEKNOLOGISK UDVIKLING**Artikel III-146, stk. 1**

1. Unionens indsats har som mål at styrke **Unionens** videnskabelige og teknologiske grundlag **ved gennemførelse af et europæisk forskningsrum med fri bevægelighed for forskere samt videnskabelig og teknologisk viden**, at fremme udviklingen af **dens** konkurrenceevne, **herunder industriens konkurrenceevne**, samt at fremme alle de forskningsaktiviteter, der skønnes nødvendige i medfør af andre kapitler i forfatningen.

Erklæring til slutakten ad artikel III-146

Konferencen er enig om, at Unionens indsats på området forskning og teknologisk udvikling skal udvise den tilbørlige respekt for de grundlæggende sigtelinjer og valg i medlemsstaternes forskningspolitik.

Artikel III-149

1. Et flerårigt rammeprogram, der omfatter alle aktiviteter **finansieret af** Unionen, fastlægges ved europæisk lov. Loven vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Rammeprogrammet skal:

- a) fastsætte de videnskabelige og teknologiske mål, der skal opnås ved de i artikel III-147 omhandlede aktiviteter samt prioriteringerne i forbindelse hermed
- b) angive hovedlinjerne for aktiviteterne
- c) fastlægge det samlede maksimumsbeløb og de nærmere vilkår for Unionens finansielle deltagelse i rammeprogrammet samt de påtænkte aktiviteterets respektive andele.

2. *(uændret)*

3. Der fastlægges ved en europæisk lov vedtaget af Rådet særprogrammer til iværksættelse af rammeprogrammet inden for hver enkelt aktivitet. I hvert særprogram angives de nærmere bestemmelser for programmets gennemførelse, varigheden af dette og de midler, der skønnes nødvendige hertil. Summen af de beløb, der skønnes nødvendige, og som fastsættes i særprogrammerne, må ikke overstige det samlede maksimumsbeløb for rammeprogrammet og for hver enkelt aktivitet. **Denne lov vedtages efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.**

4. Som et supplement til aktiviteterne i det flerårige rammeprogram træffes der ved europæisk lov de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af det europæiske forskningsrum. **Denne lov vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.**

* * *

ENERGI

Artikel I-13: Områder med delt kompetence

2. Der er delt kompetence mellem Unionen og medlemsstaterne på følgende hovedområder:
- a) det indre marked
  - b) social- og arbejdsmarkedspolitik for så vidt angår aspekterne i del III
  - c) økonomisk, social og territorial samhørighed
  - d) landbrug og fiskeri, undtagen bevarelse af havets biologiske ressourcer
  - e) miljø
  - f) forbrugerbeskyttelse
  - g) transport
  - h) transeuropæiske net
  - i) energi
  - j) området med frihed, sikkerhed og retfærdighed
  - k) fælles sikkerhedsudfordringer på folkesundhedsområdet for så vidt angår aspekterne i del III.

Artikel III-157

1. Som led i gennemførelsen af det indre marked og under hensyn til kravet om at bevare og forbedre miljøet sigter Unionens politik på energiområdet mod:
- a) at sikre energimarkedets funktion
  - b) at sikre energiforsyningsikkerheden i Unionen, og
  - c) at fremme energieffektivitet og energibesparelser samt udvikling af nye og vedvarende energikilder.
2. De mål, der er nævnt i stk. 1, skal nås gennem foranstaltninger fastsat ved europæiske love eller rammelove, **dog således at anvendelsen af andre bestemmelser i forfatningen ikke berøres herved**. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Disse love eller rammelove berører ikke en medlemsstats ret til at fastsætte betingelserne for udnyttelsen af dens energiressourcer, dens valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning, jf. dog artikel III-130, stk. 2, litra c).

Erklæring til slutakten
ad artikel III-157

Konferencen mener, at artikel III-157 ikke berører medlemsstaternes ret til at træffe de nødvendige forholdsregler med henblik på at sikre deres energiforsyning på de betingelser, der er nævnt i artikel III-16.

* * *

FOLKESUNDHED**Artikel III-179**

1. Der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Unionens politikker og aktiviteter.

Unionens indsats, der skal være et supplement til de nationale politikker, skal være rettet mod at forbedre folkesundheden og forebygge sygdomme hos mennesker samt imødegå forhold, der kan indebære risiko for den fysiske og mentale sundhed. Indsatsen skal omfatte:

- a) bekæmpelse af større trusler mod sundheden ved at fremme forskning i deres årsager, spredning og forebyggelse samt sundhedsoplysning og -uddannelse.
- b) **overvågning, varsling og bekæmpelse af alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler.**

Unionen supplerer medlemsstaternes indsats for at begrænse narkotikarelaterede helbredsskader, herunder gennem oplysning og forebyggelse.

2. Unionen fremmer samarbejde mellem medlemsstaterne på de områder, der er omhandlet i denne artikel, og støtter om nødvendigt deres indsats. **Den fremmer navnlig samarbejde mellem medlemsstaterne med henblik på at få deres sundhedstjenester til at supplere hinanden bedre i grænseoverskridende regioner.**

Medlemsstaterne samordner indbyrdes og i kontakt med Kommissionen deres politikker og programmer på de i stk. 1 omhandlede områder. Kommissionen kan i nær kontakt med medlemsstaterne tage ethvert passende initiativ for at fremme denne samordning, navnlig initiativer, der tager sigte på at opstille retningslinjer og indikatorer, tilrettelægge udveksling af bedste praksis og udarbejde de nødvendige elementer til periodisk overvågning og evaluering. Europa-Parlamentet holdes fuldt underrettet.

3. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejde med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med folkesundhed.

4. Uanset artikel I-11, stk. 5, og artikel I-16, litra a), bidrager europæiske love eller rammelove i overensstemmelse med artikel I-13, stk. 2, litra k), til virkeliggørelsen af målene i denne artikel ved indførelse af følgende foranstaltninger for at imødegå de fælles sikkerhedsudfordringer:

- a) foranstaltninger til fastsættelse af høje standarder for kvaliteten og sikkerheden af organer og stoffer af menneskelig oprindelse, blod og blodprodukter; disse foranstaltninger er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger

- b) foranstaltninger på veterinær- og plantesundhedsområdet, der direkte har til formål at beskytte folkesundheden
- c) **foranstaltninger til fastsættelse af høje kvalitets- og sikkerhedsstandarder for lægemidler og medicinsk udstyr**
- d) **foranstaltninger i forbindelse med overvågning, varsling og bekæmpelse af alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler.**

De europæiske love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

5. Der kan ligeledes ved europæisk lov eller rammelov træffes tilskyndelsesforanstaltninger med henblik på beskyttelse og forbedring af folkesundheden og navnlig bekæmpelse af større grænseoverskridende trusler mod sundheden **samt foranstaltninger med direkte henblik på beskyttelse af folkesundheden i forbindelse med tobak og alkoholmisbrug, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Lovene eller rammelovene** vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

6. (uændret)

7. Unionens indsats respekterer medlemsstaternes ansvar **for udformningen af deres sundhedspolitik samt** organisation og levering af sundhedstjenesteydelser og **lægebehandling. Medlemsstaternes ansvar omfatter forvaltningen af sundhedstjenesteydelser og lægebehandling samt fordelingen af de midler, der afsættes hertil.** De i stk. 4, litra a), nævnte foranstaltninger berører ikke nationale bestemmelser om donation eller medicinsk anvendelse af organer og blod.

* * *

SPORT

Artikel III-182

1. Unionen bidrager til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejde mellem medlemsstaterne og om nødvendigt at støtte og supplere disses indsats. Den respekterer fuldt ud medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne samt deres kulturelle og sproglige mangfoldighed.

Unionen bidrager til fremme af sporten i Europa **og tager i den forbindelse hensyn til dens specifikke forhold, dens strukturer, der bygger på frivillighed, og dens sociale og uddannende funktion.**

2. Målene for Unionens indsats er:

- a) at udvikle den europæiske dimension på uddannelsesområdet, navnlig gennem undervisning i og udbredelse af medlemsstaternes sprog
- b) at begunstige studerendes og læreres mobilitet, bl.a. ved at fremme den akademiske anerkendelse af eksamensbeviser og studieperioder
- c) at fremme samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne
- d) at fremme udveksling af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, som er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer
- e) at tilskynde til udvikling af udveksling af unge og ungdomsledere og fremme de unges deltagelse i det demokratiske liv i Europa
- f) at tilskynde til udvikling af fjernundervisning
- g) at udvikle sportens europæiske dimension ved at **gøre sportskonkurrencer mere retfærdige og åbne** og **fremme** samarbejde mellem sportsorganisationer samt ved at beskytte sportsudøvernes og især de unge sportsudøveres fysiske og moralske integritet.

3. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejde med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med uddannelse **og sport**, herunder navnlig Europarådet.

4. *(uændret)*

* * *

TURISME

Artikel I-16

1. Unionen har kompetence til at gennemføre understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag. De områder, hvor sådanne tiltag med europæisk sigte kan gennemføres, er:

- a) beskyttelse og forbedring af menneskers sundhed
- b) industri
- c) kultur
- d) turisme**
- e) uddannelse, ungdom, sport og erhvervsuddannelse
- f) civilbeskyttelse
- g) administrativt samarbejde.

3.A AFDELING (ny)

TURISME

Artikel III-181a

(ny)

1. **Unionen supplerer medlemsstaternes indsats i turistsektoren, især ved at fremme konkurrenceevnen for Unionens virksomheder inden for denne sektor.**

2. **Med henblik herpå er målene for Unionens indsats:**

- a) **at tilskynde til tilvejebringelse af et gunstigt klima for udvikling af virksomhederne inden for denne sektor**
- b) **at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne, navnlig ved udveksling af god praksis.**

3. **De særlige foranstaltninger, der skal supplere medlemsstaternes indsats med henblik på at opfylde målsætningerne i denne artikel, fastsættes ved europæiske love eller rammelove, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.**

* * *

OVERSØISKE TERRITORIER

Artikel IV-4, nyt stk. 7

7. Det Europæiske Råd kan på den berørte medlemsstats initiativ vedtage en europæisk afgørelse om ændring af den status, som de franske, nederlandske eller danske lande eller territorier, der er nævnt i stk. 2 og 3, har i forhold til Unionen. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen.

Erklæring til optagelse i slutakten ad artikel IV-4

De høje kontraherende parter er indforstået med, at Det Europæiske Råd i henhold til forfatningens artikel IV-4, stk. 7, træffer en europæisk afgørelse om ændring af Mayottes status i forhold til Unionen, således at dette territorium bliver en region i den yderste periferi som nævnt i forfatningens artikel IV-4, stk. 2, og III-330, når de franske myndigheder meddeler Det Europæiske Råd og Kommissionen, at den igangværende udvikling med hensyn til øens interne status tillader det.

* * *

PROTOKOL VEDRØRENDE DANMARK

Ændret protokol nr. 5 om Danmarks stilling

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ERINDRER OM afgørelsen truffet af stats- og regeringscheferne, forsamlet i Det Europæiske Råd i Edinburgh den 12. december 1992, om visse problemer, som Danmark har rejst vedrørende traktaten om Den Europæiske Union,

SOM HAR NOTERET SIG Danmarks holdning med hensyn til unionsborgerskab, Den Økonomiske og Monetære Union, forsvarspolitik og retlige og indre anliggender, som fastlagt i Edinburgh-afgørelsen,

SOM ER SIG BEVIDST, at en videreførelse under forfatningen af den retlige orden, som Edinburgh-afgørelsen indebar, i betydelig grad vil begrænse Danmarks deltagelse på vigtige områder af EU-samarbejdet, **og at det vil være i Unionens bedste interesse at sikre EU-rettens integritet på området frihed, sikkerhed og retfærdighed,**

SOM derfor ØNSKER, at der fastlægges en retlig ramme, som giver Danmark mulighed for at deltage i vedtagelsen af foranstaltninger, der foreslås på grundlag af forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, og som med tilfredshed noterer sig, at Danmark agter at benytte sig af denne mulighed, når det er muligt, i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser,

SOM NOTERER SIG, at Danmark ikke vil forhindre de andre medlemsstater i at udvikle deres samarbejde yderligere med hensyn til foranstaltninger, der ikke er bindende for Danmark,

SOM ERINDRER OM **protokollen om Schengen-reglerne som integreret i Den Europæiske Union,**

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa:

DEL I

Artikel 1

Danmark deltager ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV. For rådsafgørelser, der skal vedtages med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanten for Danmarks regering. **I forbindelse med denne artikel defineres kvalificeret flertal som et flertal af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater¹.**

Artikel 2

Ingen af bestemmelserne i forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, ingen foranstaltninger vedtaget i henhold til dette kapitel, ingen bestemmelser i internationale aftaler indgået af Unionen i henhold til dette kapitel og ingen afgørelser truffet af Den Europæiske Unions Domstol om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger er bindende for eller finder anvendelse i Danmark; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde Danmarks beføjelser, rettigheder og forpligtelser; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde gældende fællesskabsret og EU-ret eller udgør en del af EU-lovgivningen, således som de finder anvendelse på Danmark.

Artikel 3

Danmark påføres ingen finansielle følger af foranstaltninger som nævnt i artikel 1 bortset fra de administrationsomkostninger, der påhviler institutionerne.

Artikel 4

1. Inden 6 måneder efter vedtagelsen af en foranstaltning til udbygning af Schengen-reglerne, som er omfattet af del I i denne protokol, træffer Danmark afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne foranstaltning i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil denne foranstaltning skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater, der er bundet af foranstaltningen.
2. Hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre en rådsforanstaltning som nævnt i stk. 1, overvejer de medlemsstater, der **er bundet af foranstaltningen, og Danmark**, hvilke passende **skridt** der skal **tages**.
3. Danmark bevarer de rettigheder og forpligtelser, der eksisterede inden forfatningens ikrafttræden, i forbindelse med Schengen-reglerne.

---

¹ Affattelsen af dette punktum vil skulle tilpasses på baggrund af den endelige affattelse af artikel I-24 om definitionen af kvalificeret flertal.

DEL II

Artikel 5

Med hensyn til foranstaltninger, der træffes af Rådet i henhold til forfatningens artikel I-40, III-196, stk. 1, og artikel III-210 - III-215, deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af Unionens afgørelser og tiltag, som har indvirkning på forsvarsområdet. Danmark deltager derfor ikke i vedtagelsen heraf. Danmark vil ikke forhindre de andre medlemsstater i at udvikle deres samarbejde yderligere på dette område. Danmark vil ikke være forpligtet til at bidrage til finansiering af aktionsudgifter i forbindelse med sådanne foranstaltninger eller til at stille militær kapacitet til rådighed for Unionen.

DEL III

Artikel 6

Denne protokol finder også anvendelse på foranstaltninger, der forbliver i kraft i henhold til forfatningens artikel IV-3, og som var omfattet af protokollen om Danmarks stilling, der var knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, inden forfatningens ikrafttræden.

Artikel 7

Artikel 1, 2 og 3 finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der udpeger de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser, eller foranstaltninger vedrørende en ensartet udformning af visa.

DEL IV

Artikel 8

Danmark kan til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser underrette de øvrige medlemsstater om, at det ikke længere ønsker at benytte sig af alle eller en del af bestemmelserne i denne protokol. I så fald vil Danmark fuldt ud gennemføre alle de til den tid gældende relevante foranstaltninger, som er truffet inden for Unionens rammer.

Artikel 9

1. Danmark kan til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser meddele de andre medlemsstater, at denne protokols del I fra den første dag i den måned, der følger efter meddelelsen, vil bestå af bestemmelserne i bilaget til denne protokol, jf. dog artikel 8.
2. Seks måneder efter den dato, hvor meddelelsen får virkning, vil alle Schengen-regler og foranstaltninger, der er vedtaget til udbygning af disse regler, og som indtil da har været bindende for Danmark som folkeretlige forpligtelser, være bindende for Danmark som EU-ret.

Bilag til protokollen

Artikel 1

Med forbehold af artikel 3 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV. For rådsafgørelser, der skal vedtages med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanten for Danmarks regering. **I forbindelse med denne artikel defineres kvalificeret flertal som et flertal af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater¹.**

Artikel 2

Som følge af artikel 1 og med forbehold af artikel 3, 4 og 6 er ingen bestemmelser i forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, ingen foranstaltninger vedtaget i henhold til dette kapitel, ingen bestemmelser i internationale aftaler indgået af Unionen i henhold til dette kapitel og ingen afgørelser truffet af Den Europæiske Unions Domstol om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger bindende for eller finder anvendelse i Danmark; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde Danmarks beføjelser, rettigheder og forpligtelser; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde gældende fællesskabsret og EU-ret eller udgør en del af EU-lovgivningen, således som de finder anvendelse på Danmark.

Artikel 3

1. Danmark kan, inden tre måneder efter at et forslag eller initiativ er blevet forelagt for Rådet i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, skriftligt meddele Rådets formand, at det ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af sådanne foreslåede foranstaltninger, hvorefter det skal have ret hertil.

2. Hvis en foranstaltning som nævnt i stk. 1 ikke kan vedtages inden for en rimelig tid med deltagelse af Danmark, kan Rådet vedtage den i henhold til artikel 1 uden deltagelse af Danmark. I så fald finder artikel 2 anvendelse.

Artikel 4

Danmark kan når som helst efter vedtagelsen af en foranstaltning i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, meddele Rådet og Kommissionen, at det ønsker at acceptere foranstaltningen. I så fald finder proceduren i forfatningens artikel III-326, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

---

¹ Affattelsen af dette punktum vil skulle tilpasses på baggrund af den endelige affattelse af artikel I-24 om definitionen af kvalificeret flertal.

Artikel 5

1. Meddelelsen i henhold til artikel 4 skal gives senest seks måneder efter den endelige vedtagelse af en foranstaltning, hvis der er tale om en foranstaltning til udbygning af Schengen-reglerne. Hvis Danmark ikke giver meddelelse i overensstemmelse med artikel 3 og 4 vedrørende foranstaltninger til udbygning af Schengen-reglerne, overvejer de medlemsstater, der **er bundet af disse foranstaltninger, og Danmark**, hvilke passende **skridt** der skal **tages**.

2. En meddelelse i henhold til artikel 3 eller 4 vedrørende foranstaltninger til udbygning af Schengen-reglerne anses uigenkaldeligt for at være en meddelelse i henhold til artikel 3 med hensyn til ethvert yderligere forslag eller initiativ til udbygning af denne foranstaltning, for så vidt et sådant forslag eller initiativ er en udbygning af Schengen-reglerne.

Artikel 6

Hvis Danmark i tilfælde, som er nævnt i denne del, er bundet af en foranstaltning, som Rådet har vedtaget i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, finder de relevante bestemmelser i forfatningen anvendelse på Danmark for den pågældende foranstaltning.

Artikel 7

I de tilfælde, hvor Danmark ikke er bundet af en foranstaltning, der er vedtaget i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, påføres det ingen finansielle følger af denne foranstaltning, bortset fra de administrationsomkostninger, der påhviler institutionerne, medmindre Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet træffer anden afgørelse.

◦
◦ ◦

Erklæring til slutakten om protokollen vedrørende Danmark

Konferencen **bemærker**, at Danmark i forbindelse med retsakter, der skal vedtages af Rådet alene eller sammen med Europa-Parlamentet, og som både indeholder bestemmelser, der finder anvendelse på Danmark, og bestemmelser, der ikke finder anvendelse på Danmark, fordi deres retsgrundlag er omfattet af del I i protokollen vedrørende Danmark, erklærer, at det ikke vil benytte sin stemmeret til at forhindre vedtagelsen af bestemmelser, der ikke finder anvendelse på Danmark.

Konferencen **bemærker** desuden, at Danmark på grundlag af erklæringen fra konferencen ad forfatningens artikel I-42 og III-231 erklærer, at dansk deltagelse i tiltag eller retsakter i henhold til artikel I-42 og III-231 vil ske i overensstemmelse med del I og del II i protokollen om Danmarks stilling.

* * *

TJENESTEYDELSER AF ALMEN INTERESSE

Artikel III-6

Med forbehold af artikel **I-5**, III-55, III-56 og III-136 og i betragtning af den plads, tjenesteydelser af almen økonomisk interesse indtager som ydelser, alle i Unionen tillægger værdi, og den rolle, de spiller for den sociale og territoriale samhørighed, sørger Unionen og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområder og inden for rammerne af forfatningens anvendelsesområde for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, navnlig økonomiske og finansielle, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver. Disse principper og vilkår fastlægges ved europæisk lov, **uden at dette anfægter medlemsstaternes kompetence til under overholdelse af forfatningen at levere, udlægge og finansiere sådanne tjenesteydelser.**

* * *

UNIONENS SMÅ NABOSTATER

Erklæring til slutakten ad artikel I-56

Unionen tager hensyn til den særlige situation for de små stater, der har specifikke naboforbindelser med Unionen.

* * *

**UNIONENS TILTRÆDELSE AF DEN EUROPÆISKE
MENNESKERETTIGHEDSKONVENTION**

Artikel I-7

1. [uændret]
2. Unionen **tiltræder** den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Tiltrædelse af denne konvention ændrer ikke Unionens beføjelser som fastsat i forfatningen.
3. [uændret]

Artikel III-227, stk. 8

8. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal under hele proceduren.

Det træffer afgørelse med enstemmighed, når aftalen vedrører et område, hvor der kræves enstemmighed ved vedtagelse af en EU-retsakt, samt for så vidt angår associeringsaftaler og de i artikel III-221 nævnte aftaler med stater, der er kandidater til tiltrædelse af Unionen.

Protokol vedrørende artikel I-7, stk. 2,
om Unionens tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention

1. Aftalen om Unionens tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention, jf. forfatningens artikel I-7, stk. 2, skal indeholde bestemmelser om bevarelse af Unionens og EU-rettens særlige karakteristika, navnlig for så vidt angår:
  - de nærmere bestemmelser for Unionens eventuelle deltagelse i den europæiske menneskerettighedskonventions kontrolinstanser
  - de mekanismer, der er nødvendige for at sikre, at sager indbragt af ikke-medlemsstater samt individuelle klager henføres korrekt til medlemsstaterne og/eller Unionen afhængigt af det enkelte tilfælde.
2. Den aftale, der er nævnt i stk. 1, skal sikre, at tiltrædelsen ikke berører Unionens kompetencer og institutionernes beføjelser. Den skal sikre, at intet heri berører medlemsstaternes situation i forhold til den europæiske menneskerettighedskonvention, navnlig i relation til protokollerne til konventionen, foranstaltninger truffet af medlemsstater, som fraviger konventionen i overensstemmelse med konventionens artikel 15, og forbehold med hensyn til konventionen, som medlemsstater har taget i overensstemmelse med konventionens artikel 57.
3. Intet i den aftale, der er nævnt i stk. 1, berører forfatningens artikel III-281, stk. 2.

Erklæring til slutakten
ad artikel I-7, stk. 2

Konferencen er enig om, at Unionens tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention bør tilrettelægges på en sådan måde, at de særlige karakteristika ved EU-retten bevares. Konferencen noterer sig i den forbindelse, at der foregår en regelmæssig dialog mellem Den Europæiske Unions Domstol og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, en dialog; denne dialog vil kunne styrkes, når Den Europæiske Union tiltræder den europæiske menneskerettighedskonvention.

* * *

**BESTEMMELSER VEDRØRENDE UNIONENS
INSTITUTIONER OG ORGANER I FORBINDELSE MED
BULGARIEN OG RUMÆNIEN**

**Erklæring til slutakten om protokollen om overgangsbestemmelser
vedrørende Unionens institutioner og organer**

Medlemsstaterne indtager følgende fælles holdning under konferencerne om Rumæniens og/eller Bulgariens tiltrædelse af Unionen for så vidt angår fordelingen af pladser i Europa-Parlamentet og stemmevægtingen i Det Europæiske Råd og Rådet.

1. Hvis Rumænien og/eller Bulgarien tiltræder Unionen, før Det Europæiske Råds afgørelse som nævnt i forfatningens artikel I-19, stk. 2, træder i kraft, vil fordelingen af pladser i Europa-Parlamentet i valgperioden 2004-2009 skulle være i overensstemmelse med følgende oversigt for en Union med 27 medlemsstater.

MEDLEMSSTATER	PLADSER I EP
Tyskland	99
Det Forenede Kongerige	78
Frankrig	78
Italien	78
Spanien	54
Polen	54
Rumænien	35
Nederlandene	27
Grækenland	24
Den Tjekkiske Republik	24
Belgien	24
Ungarn	24
Portugal	24
Sverige	19
Bulgarien	18
Østrig	18
Slovakiet	14
Danmark	14
Finland	14
Irland	13
Litauen	13
Letland	9
Slovenien	7
Estland	6
Cypern	6
Luxembourg	6
Malta	5
I ALT	785

Uanset forfatningens artikel I-19, stk. 2, vil traktaten om tiltrædelse af Unionen derfor kunne foreskrive, at antallet af medlemmer i Europa-Parlamentet midlertidigt kan overstige 736 i den resterende del af valgperioden 2004-2009.

2. I artikel 2, stk. 2, i protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer fastsættes Rumæniens og Bulgariens stemmewægte i Det Europæiske Råd og Rådet til henholdsvis 14 og 10.

3. På tidspunktet for hver tiltrædelse beregnes den tærskel, der er nævnt i protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer, efter bestemmelserne i artikel 2, stk. 3, i denne protokol.

* * *

DYREBESKYTTELSE OG DYREVELFÆRD

Artikel III-5a
(ny tekst)

Når Unionens politik på områderne landbrug, fiskeri, transport, det indre marked, forskning og teknologisk udvikling samt rummet fastlægges og gennemføres, tager Unionen og medlemsstaterne fuldt hensyn til velfærden for dyr som følede væsener, samtidig med at de respekterer medlemsstaternes love og administrative bestemmelser samt deres skikke, navnlig med hensyn til religiøse ritualer, kulturelle traditioner og regionale skikke.

* * *

KAPITAL OG BETALINGER

Artikel III-47, stk. 4 (nyt)

4. Hvis der ikke er vedtaget en europæisk lov eller rammelov som nævnt i artikel III-46, stk. 3, kan Kommissionen eller Rådet, hvis Kommissionen inden for en periode på 3 måneder fra modtagelsen af den pågældende medlemsstats anmodning ikke har truffet nogen afgørelse, vedtage en europæisk afgørelse, der siger, at restriktive skatteforanstaltninger, som en medlemsstat har vedtaget over for et eller flere tredjelande, skal anses for at være forenelige med forfatningen, hvis de er begrundet ved et af Unionens mål og er forenelige med det indre markeds funktion. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed på anmodning af en medlemsstat.

* * *

RESTRIKTIVE FORANSTALTNINGER

Artikel III-49

Hvis det er nødvendigt for at nå målene i artikel III-158 for så vidt angår forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme og **dermed beslægtede aktiviteter**, fastsættes der ved europæisk lov en ramme for administrative foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger, herunder indefrysning af midler, finansielle aktiver eller økonomiske gevinster, der tilhører, ejes eller besiddes af fysiske eller juridiske personer, grupper eller ikke-statslige enheder.

Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller afgørelser for at gennemføre den i stk. 1 nævnte lov.

De retsakter, der er nævnt i denne artikel, skal indeholde de nødvendige bestemmelser om retsgarantier.

Artikel III-224

1. Såfremt en europæisk afgørelse, der er vedtaget på grundlag af kapitel II i dette afsnit, tager sigte på helt eller delvis at afbryde eller indskrænke de økonomiske og finansielle forbindelser med et eller flere tredjelande, vedtager Rådet de nødvendige europæiske bekendtgørelser eller afgørelser med kvalificeret flertal på fælles forslag af EU-udenrigsministeren og Kommissionen. Det underretter Europa-Parlamentet herom.

2. Såfremt en europæisk afgørelse, der er vedtaget på grundlag af kapitel II i dette afsnit, giver mulighed herfor, kan Rådet efter proceduren i stk. 1 vedtage restriktive foranstaltninger over for fysiske eller juridiske personer og ikke-statslige grupper eller enheder.

3. De retsakter, der er nævnt i denne artikel, skal indeholde de nødvendige bestemmelser om retsgarantier.

**Erklæring til slutakten
ad artikel III-49 og III-224**

Konferencen erindrer om, at overholdelse af grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder navnlig indebærer, at der tages behørigt hensyn til beskyttelse og overholdelse af retten til en retfærdig rettergang for de berørte enkeltpersoner eller enheder. Med henblik herpå og for at sikre en grundig domstolskontrol af afgørelser, som underkaster en enkeltperson eller enhed restriktive foranstaltninger, skal sådanne afgørelser baseres på klare og entydige kriterier. Disse kriterier bør tilpasses den enkelte restriktive foranstaltnings særlige kendetegn.

* * *

AUTENTISKE TEKSTER OG OVERSÆTTELSER
--

Artikel IV-10, stk. 2 (nyt)

2. Denne traktat kan også oversættes til ethvert andet sprog som fastlagt af medlemsstaterne blandt de sprog, der i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige orden har officiel status på hele eller en del af deres område. En bekræftet genpart af sådanne oversættelser tilvejebringes af de pågældende medlemsstater og deponeres i Rådets arkiver.

Erklæring (ad artikel IV-10, stk. 2) til slutakten

Konferencen finder, at muligheden for at udarbejde officielle oversættelser af traktaten til de sprog, der er nævnt i artikel IV-10, stk. 2, bidrager til at opfylde målet om respekt for Unionens rige kulturelle og sproglige mangfoldighed, jf. traktatens artikel I-3, stk. 3. Konferencen bekræfter i den forbindelse, at Unionen lægger stor vægt på den kulturelle mangfoldighed i Europa, og at den fortsat vil udvise særlig opmærksomhed over for den sproglige mangfoldighed.

Konferencen anbefaler, at de medlemsstater, der ønsker at gøre brug af muligheden i artikel IV-10, stk. 2, inden seks måneder efter traktatens undertegnelse meddeler Rådet, hvilket eller hvilke sprog traktaten vil blive oversat til.

* * *

FORENKLET PROCEDURE FOR REVISION AF FORFATNINGEN
OVERGANG FRA ENSTEMMIGHED TIL KVALIFICERET
FLERTAL OG FRA DEN SÆRLIGE LOVGIVNINGSPROCEDURE
TIL DEN ALMINDELIGE LOVGIVNINGSPROCEDURE

Artikel IV-7a¹
(ny)

1. Når Rådet i henhold til del III træffer afgørelse med enstemmighed på et bestemt område eller i et bestemt tilfælde, kan Det Europæiske Råd vedtage en europæisk afgørelse, der gør det muligt for Rådet at træffe afgørelse med kvalificeret flertal på dette område eller i dette tilfælde.

Dette stykke gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

2. Når europæiske love og rammelove i henhold til del III skal vedtages af Rådet efter en særlig lovgivningsprocedure, kan Det Europæiske Råd vedtage en europæisk afgørelse, der gør det muligt at vedtage sådanne love eller rammelove efter den almindelige lovgivningsprocedure.

3. Ethvert initiativ, som Det Europæiske Råd tager på grundlag af stk. 1 eller 2, fremsendes til medlemsstaternes nationale parlamenter. Hvis et nationalt parlament gør indsigelse inden for en frist på seks måneder efter denne fremsendelse, vedtages den i stk. 1 og 2 nævnte europæiske afgørelse ikke. Hvis der ikke gøres indsigelse, kan Det Europæiske Råd vedtage den pågældende afgørelse.

I forbindelse med vedtagelsen af de europæiske afgørelser, der er nævnt i stk. 1 og 2, træffer Det Europæiske Råd afgørelse med enstemmighed, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.

Artikel I-22 - Ministerrådet
(stk. 4 udgår)

Artikel I-33 - Lovgivningsmæssige retsakter
(stk. 4 udgår)

* * *

---

¹ Artikel IV-7a (varighed) i dok. 50/03 omnummereres til "IV-7c".

**FORENKLET PROCEDURE FOR
REVISION AF FORFATNINGEN**

ÆNDRING AF DE INTERNE POLITIKKER

Artikel IV-7b

(ny)

1. Enhver medlemsstats regering, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan forelægge Det Europæiske Råd forslag til revision af alle eller en del af bestemmelserne i afsnit III i del III vedrørende Unionens interne politikker.
2. Det Europæiske Råd kan vedtage en europæisk afgørelse om ændring af alle eller en del af bestemmelserne i afsnit III i del III. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen, samt af Den Europæiske Centralbank, hvis det drejer sig om institutionelle ændringer på det monetære område.

En sådan afgørelse træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.
3. Den europæiske afgørelse, der er nævnt i stk. 2, kan ikke udvide de kompetencer, der er tildelt Unionen ved denne traktat.

* * *

FORSTÆRKET SAMARBEJDE**Artikel III-324, stk. 1**

1. Forstærket samarbejde er åbent for alle medlemsstater, når det indføres, forudsat at medlemsstaterne opfylder de betingelser for deltagelse, der er fastsat i den europæiske afgørelse om bemyndigelse. Det er ligeledes åbent for alle medlemsstater når som helst derefter, forudsat at medlemsstaterne foruden ovennævnte eventuelle betingelser efterkommer de retsakter, der allerede er vedtaget i henhold hertil.

Kommissionen og de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, skal sørge for at **fremme** det størst mulige antal medlemsstaters deltagelse heri.

Artikel III-325, stk. 2

2. De medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, retter anmodning til Rådet. Anmodningen sendes til EU-udenrigsministeren, der afgiver udtalelse om sammenhængen mellem det påtænkte forstærkede samarbejde og Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og til Kommissionen, der afgiver udtalelse, navnlig om sammenhængen mellem det påtænkte forstærkede samarbejde og Unionens øvrige politikker. Anmodningen sendes ligeledes til Europa-Parlamentet til orientering.

Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives i form af en europæisk afgørelse **vedtaget** af Rådet **med enstemmighed**.

Artikel III-326, stk. 2

2. En medlemsstat, der ønsker at deltage i et allerede etableret forstærket samarbejde inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, meddeler dette til Rådet, EU-udenrigsministeren og Kommissionen.

Rådet bekræfter den pågældende medlemsstats deltagelse efter høring af EU-udenrigsministeren og efter eventuelt at have fastslået, at betingelserne for deltagelse er opfyldt. Rådet kan ligeledes på forslag af EU-udenrigsministeren vedtage overgangsforanstaltninger, der er nødvendige i forbindelse med gennemførelsen af retsakter, der allerede er vedtaget inden for rammerne af det forstærkede samarbejde. Hvis Rådet imidlertid finder, at betingelserne for deltagelse ikke er opfyldt, angiver det, hvilke bestemmelser der skal træffes for at opfylde disse betingelser, og fastsætter en tidsfrist for at tage anmodningen om deltagelse op til fornyet overvejelse.

Med henblik på gennemførelsen af dette stykke træffer Rådet afgørelse **med enstemmighed** i henhold til artikel I-43, stk. 3.

Artikel III-328

1. Hvis Rådet i henhold til en bestemmelse i forfatningen, der kan finde anvendelse i forbindelse med et forstærket samarbejde, træffer afgørelse med enstemmighed, kan Rådet med enstemmighed efter reglerne i artikel I-43, stk. 3, beslutte at træffe afgørelse med kvalificeret flertal.
2. Hvis Rådet i henhold til en bestemmelse i forfatningen, der kan finde anvendelse i forbindelse med et forstærket samarbejde, vedtager europæiske love eller rammelove efter en særlig lovgivningsprocedure, kan Rådet med enstemmighed efter reglerne i artikel I-43, stk. 3, beslutte at træffe afgørelse efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.
3. **Stk. 1 og 2 gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.**

* * *

DIVERSE

A) FUSP-PROCEDURERNE OG PROCEDURERNE I FORBINDELSE MED DE ØVRIGE EU-POLITIKKER BERØRER IKKE HINANDEN**Artikel III-209**

Gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik berører ikke **anvendelsen af institutionernes procedurer og det respektive omfang af deres beføjelser, der er fastsat i forfatningen med henblik på udøvelsen af Unionens kompetencer** i artikel I-12 til I-14 samt I-16. Endvidere berører gennemførelsen af politikkerne i disse artikler ikke **anvendelsen af institutionernes procedurer og det respektive omfang af deres beføjelser som fastsat i forfatningen med henblik på udøvelsen af Unionens kompetencer i henhold til dette kapitel.**

B) AKTINDSIGT I DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANKS DOKUMENTER**Artikel III-305, stk. 1**

1. Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer sikrer åbenhed i deres arbejde og fastsætter i henhold til artikel I-49 i deres forretningsordener specifikke bestemmelser om aktindsigt. Den Europæiske Unions Domstol, Den Europæiske Centralbank **og Den Europæiske Investeringsbank** er kun omfattet af bestemmelserne i artikel I-49, stk. 3, **og af denne artikel**, når de udøver administrative funktioner.

C) RETTEN TIL AT STEMME VED VALG TIL EUROPA-PARLAMENTET

Artikel I-19

1. *[uændret]*

2. **Europa-Parlamentet består af repræsentanter for Unionens borgere. Antallet af medlemmer må ikke overstige 736.** Borgerne repræsenteres degressivt proportionalt med en mindstetærskel på fire medlemmer for hver medlemsstat.¹

I god tid inden valget til Europa-Parlamentet i 2009, og derefter når det er nødvendigt i forbindelse med efterfølgende valg, vedtager Det Europæiske Råd med enstemmighed på initiativ af Europa-Parlamentet og med dets godkendelse en europæisk afgørelse om sammensætningen af Europa-Parlamentet i overensstemmelse med principperne i første afsnit.

2a. Europa-Parlamentets medlemmer vælges for en mandatperiode på fem år ved direkte almindelige, frie og hemmelige valg.

3. *[uændret]*

D) DE NATIONALE PARLAMENTERS ROLLE - PROTOKOLLERNE OM NÆRHEDSPRINCIPPET OG DE NATIONALE PARLAMENTER

Protokollen om nærhedsprincippet

Artikel 6

Hvert nationalt parlament råder over to stemmer fordelt alt efter det nationale parlamentariske system. I et nationalt parlamentarisk tokammersystem råder hvert af de to kamre over én stemme.

Protokol om de nationale parlamenter

Artikel 8

Hvis det nationale parlamentariske system ikke er et etkammersystem, finder artikel 1-7 anvendelse på de kamre, det består af.

---

¹ Affattelsen af de to sidste punktummer vil eventuelt skulle tilpasses for at afspejle resultatet af regeringskonferencens drøftelse om pladserne i Europa-Parlamentet.

E) KONVERGENSKRITERIERNE

Artikel III-92, stk. 1

1. Mindst en gang hvert andet år eller på anmodning af en medlemsstat med dispensation aflægger Kommissionen og Den Europæiske Centralbank beretning til Rådet om de fremskridt, der gøres af medlemsstater med dispensation for så vidt angår opfyldelse af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union. Disse beretninger skal omfatte en undersøgelse af, hvorvidt hver af de pågældende medlemsstaters nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med artikel III-80 og III-81 samt med statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank. I beretningerne skal det ligeledes undersøges, om der er opnået en høj grad af vedvarende konvergens, ved at hver medlemsstat har opfyldt følgende kriterier:

- a) *[uændret]*
- b) *[uændret]*
- c) overholdelse af de normale udsvingsmargener i **det europæiske monetære systems** valutakursmekanisme i mindst to år uden devaluering over for euroen
- d) *[uændret]*.

De fire kriterier, der er nævnt i dette stykke, og de relevante tidsrum, de skal overholdes i, er præciseret nærmere i protokollen om konvergenskriterierne. Kommissionens og Den Europæiske Centralbanks beretninger skal også omhandle resultaterne af markedsintegrationen, situationen for og udviklingen i betalingsbalancens løbende poster og en redegørelse for udviklingen i enhedsløn- og kostningerne og andre prisindeks.

F) FASTSÆTTELSE AF BØDER, DER PÅLÆGGES AF DOMSTOLEN

Artikel III-267, stk. 3

3. Når Kommissionen indbringer en sag for Den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel III-265, fordi den finder, at den pågældende medlemsstat ikke har overholdt sin forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger til en europæisk rammelov, kan den, når den finder det hensigtsmæssigt, **angive størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde, som den under omstændighederne finder det passende, at den pågældende stat betaler.**

Hvis Domstolen **fastslår en overtrædelse, kan den pålægge den pågældende medlemsstat at betale et fast beløb eller en tvangsbøde, der ikke overstiger det af Kommissionen anførte beløb. Betalingspligten får virkning på den dato, Domstolen fastsætter i sin dom.**

G) SOLIDARITETSBESTEMMELSEN (ARTIKEL I-42 OG III-231)

Artikel III-231

1. Hvis en medlemsstat udsættes for et terrorangreb eller er offer for en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe, kommer de øvrige medlemsstater denne medlemsstat til undsætning på anmodning af dens politiske myndigheder. Med henblik herpå foretager medlemsstaterne en samordning i Rådet.

2. De nærmere detaljer for **Unionens** gennemførelse af solidaritetsbestemmelsen i artikel I-42 **fastlægges ved en europæisk afgørelse vedtaget af Rådet** på fælles forslag af Kommissionen og EU-udenrigsministeren. **Når denne afgørelse har indvirkning på forsvarsområdet, træffer Rådet afgørelse i henhold til artikel III-201, stk. 1.** Det underretter Europa-Parlamentet herom.

I forbindelse med **dette stykke** og med forbehold af artikel III-247 bistår Rådet af Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité med støtte fra de organer, der er oprettet som led i den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, og af den komité, der er nævnt i artikel III-162, der, når det er relevant, forelægger Rådet fælles udtalelser.

3. For at Unionen **og dens medlemsstater** skal kunne optræde effektivt, foretager Det Europæiske Råd regelmæssige vurderinger af de trusler, som Unionen står over for.

Erklæring til slutakten ad artikel I-42 og III-231

Med forbehold af de foranstaltninger, som Unionen vedtager for at opfylde sin solidaritetsforpligtelse over for en medlemsstat, der udsættes for et terrorangreb eller er offer for en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe, er det ikke hensigten med nogen af bestemmelserne i forfatningens artikel I-42 og III-231 at anfægte andre medlemsstaters ret til at vælge de mest passende midler til at opfylde deres egen solidaritetsforpligtelse over for den pågældende medlemsstat.

H) NATIONAL SIKKERHED OG DATABESKYTTELSE

Artikel I-5, stk. 1

1. Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet, som den kommer til udtryk i deres grundlæggende politiske og forfatningsmæssige strukturer, herunder regionalt og lokalt selvstyre. Den respekterer deres centrale statslige funktioner, herunder funktioner, der skal sikre deres territoriale integritet og opretholdelse af lov og orden samt beskyttelse af den **nationale** sikkerhed.

Artikel III-163

Dette kapitel er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan udøve deres beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af statens **indre** sikkerhed.

Artikel III-283

Under udøvelsen af sine kompetencer vedrørende bestemmelserne i 4. og 5. afdeling i kapitel IV i afsnit III vedrørende et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed har Den Europæiske Unions Domstol ingen kompetence til at prøve gyldigheden eller proportionaliteten af operationer, som udføres af en medlemsstats politi eller andre retshåndhævende myndigheder, eller udøvelsen af medlemsstaternes beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den **indre** sikkerhed.

Erklæring til slutakten ad artikel I-50

Konferencen erklærer, at når der på grundlag af artikel I-50 skal vedtages regler om beskyttelse af personoplysninger, der kan have direkte indvirkning på den nationale sikkerhed, skal der tages behørigt hensyn til spørgsmålets særlige karakteristika. Den erindrer om, at den nu-gældende lovgivning (jf. navnlig direktiv 95/46/EF) indeholder specifikke undtagelser i denne henseende.

I) UDTRÆDEN AF UNIONEN - FORHANDLER

Artikel I-59, stk. 2

Hvis en medlemsstat beslutter at udtræde, meddeler den det til Det Europæiske Råd. På baggrund af Det Europæiske Råds retningslinjer indgår Unionen en aftale med den pågældende stat om de nærmere bestemmelser for statens udtræden under hensyn til rammen for dens fremtidige forbindelser med Unionen. Denne aftale **forhandles i overensstemmelse med artikel III-227, stk. 3; den** indgås af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

J) RATIFIKATION AF FORFATNINGEN¹

Erklæring til slutakten om ratifikationen af traktaten om en forfatning for Europa

Konferencen bemærker, at hvis fire femtedele af medlemsstaterne to år efter undertegnelsen af traktaten om en forfatning for Europa har ratificeret denne, og en eller flere medlemsstater er stødt på vanskeligheder i forbindelse med ratifikationen, tager Det Europæiske Råd spørgsmålet op.

* * *

---

¹ Dette er den ene af de tre erklæringer, som Det Europæiske Konvent har knyttet som bilag til udkastet til forfatning. De to andre erklæringer findes i bilag 12 og 48.

ERKLÆRING FRA MEDLEMSSTATERNE¹

Erklæring fra Forbundsrepublikken Tyskland, Irland og Republikken Østrig

Tyskland, Irland og Østrig bemærker, at de centrale bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab ikke er blevet væsentligt ændret siden traktatens ikrafttræden og bør ajourføres. De støtter derfor tanken om en konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, der bør indkaldes snarest muligt.

---

¹ Formandskabet medtager denne erklæring fra medlemsstaterne for fuldstændighedens skyld.